

ส่วนที่ ๑ บทนำ

๑. ที่มา

๑.๑ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักร พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๖๕ กำหนดให้รัฐต้องจัดทำให้มียุทธศาสตร์ชาติ เป็นเป้าหมายการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน เพื่อประโยชน์ของประชาชนในพื้นที่ ประกอบกับมาตรา ๗๒ (๓) กำหนดให้รัฐต้องดำเนินการจัดให้มีมาตรการกระจายการถือครองที่ดิน เพื่อให้ประชาชนสามารถมีที่ทำกิน ได้อย่างทั่วถึงและเป็นธรรม และมาตรา ๗๒ (๔) รัฐต้องจัดให้มีทรัพยากรน้ำที่มีคุณภาพและเพียงพอต่อการอุปโภค บริโภคของประชาชน รวมทั้งการประกอบเกษตรกรรม รวมทั้งมาตรา ๗๓ รัฐพึงจัดให้มีมาตรการหรือกลไกที่ช่วยให้เกษตรกร ประกอบเกษตรกรรมได้อย่างมีประสิทธิภาพ ได้ผลผลิตที่มีปริมาณและคุณภาพสูง มีความปลอดภัย โดยใช้ต้นทุนต่ำ และสามารถแข่งขันในตลาดได้ และพึงช่วยเกษตรกรผู้ยากไร้ให้มีที่ทำกินโดยการปฏิรูปที่ดิน

๑.๒ ยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙) มุ่งในการเสริมจุดแข็งและแก้ไข จุดอ่อนให้เอื้อต่อการพัฒนาภาคการเกษตรในระยะยาว เพื่อบรรลุวิสัยทัศน์ “เกษตรกรรมมั่นคง ภาคการเกษตรมั่งคั่ง ทรัพยากรการเกษตรยั่งยืน” โดยสร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร เพิ่มประสิทธิภาพการผลิต และยกระดับมาตรฐานสินค้าเกษตร เพิ่มความสามารถในการแข่งขันภาคการเกษตรด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม บริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน และพัฒนาระบบบริหารจัดการภาครัฐ

๑.๓ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้จัดทำแผนปฏิบัติการของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) ตามแนวทางการขับเคลื่อนการดำเนินงานเพื่อบรรลุเป้าหมายยุทธศาสตร์ชาติ โดยทุกหน่วยงาน ในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้ร่วมกันพิจารณาภารกิจของหน่วยงานที่สอดคล้องเชื่อมโยงกับแผน ในแต่ละระดับ รวมทั้งนำนโยบายสำคัญ และสถานการณ์สภาพแวดล้อมต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับบริบทของกระทรวง เกษตรและสหกรณ์ มากำหนดเป้าหมาย ตัวชี้วัด และแนวทางการดำเนินงานในการขับเคลื่อนภารกิจให้ได้ผลลัพธ์ ตามที่กำหนด ตลอดจนพิจารณาความต่อเนื่องในการบริหารราชการแผ่นดินควบคู่กับการขับเคลื่อนนโยบายของ รัฐบาล เพื่อให้เกิดผลอย่างเป็นรูปธรรม โดยแผนปฏิบัติการฯ จะเป็นกรอบแนวทางในการดำเนินงานของ ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ และองค์กรมหาชน รวมทั้งเป็นเครื่องมือสำหรับผู้บริหารในการกำกับ ดูแล และติดตาม ผลการดำเนินงานของโครงการ/กิจกรรมต่างๆ ในแต่ละผลผลิตให้สามารถดำเนินการได้ตามเป้าหมาย อย่างมีประสิทธิภาพ มีความคุ้มค่า เกิดประโยชน์สูงสุดต่อการบริหารราชการแผ่นดินในภาพรวม เพื่อมุ่งสู่การ บรรลุผลสัมฤทธิ์ของเป้าหมายระดับชาติร่วมกันต่อไป

๒. ทิศทางนโยบาย และยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์

เพื่อให้การจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด เป็นไปตามกรอบยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ ๒๐ ปี แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) แผนปฏิบัติการด้านการขับเคลื่อน การพัฒนาประเทศไทยด้วยโมเดลเศรษฐกิจ BCG พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๗๐ ยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙) นโยบายรัฐบาล ยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙) จึงกำหนดกรอบแนวคิดหลักในการจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด โดยมุ่งเน้นให้มีความ เชื่อมโยงสอดคล้องกับนโยบาย ยุทธศาสตร์ และแผนพัฒนาในระดับต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเกษตรและสหกรณ์ ดังนี้

๒.๑ ยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๘๐ มีวิสัยทัศน์ คือ “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” โดยมีเป้าหมายการพัฒนาประเทศ คือ “**ประเทศชาติมั่นคง ประชาชนมีความสุข เศรษฐกิจพัฒนาอย่างต่อเนื่อง สังคมเป็นธรรม ฐานทรัพยากรธรรมชาติยั่งยืน**” โดยยกระดับศักยภาพของประเทศในหลากหลายมิติ พัฒนาคนในทุกมิติและในทุกช่วงวัยให้เป็นคนดี เก่งและมีคุณภาพ สร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม สร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และมีภาครัฐของประชาชนเพื่อประชาชนและประโยชน์ส่วนรวม การพัฒนาประเทศในช่วงระยะเวลาของยุทธศาสตร์ชาติ จะมุ่งเน้นการสร้างสมดุลระหว่างการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม ประกอบด้วย ๖ ยุทธศาสตร์ โดยมีความเกี่ยวข้องกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ๕ ยุทธศาสตร์ ได้แก่ (๐๑) ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง (๐๒) ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน (หลัก) (๐๔) ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม (๐๕) ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และ (๐๖) ยุทธศาสตร์ชาติด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ การประเมินผลการพัฒนาตามยุทธศาสตร์ชาติ ประกอบด้วย

- ๑) ความอยู่ดีมีสุขของคนไทยและสังคมไทย
- ๒) ชีตความสามารถในการแข่งขัน การพัฒนาเศรษฐกิจ และการกระจายรายได้
- ๓) การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของประเทศ
- ๔) ความเท่าเทียมและความเสมอภาคของสังคม
- ๕) ความหลากหลายทางชีวภาพ คุณภาพสิ่งแวดล้อม และความยั่งยืนของทรัพยากรธรรมชาติ
- ๖) ประสิทธิภาพการบริหารจัดการและการเข้าถึงการให้บริการของภาครัฐ

๒.๒ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) เป็นส่วนสำคัญในการถ่ายทอดเป้าหมายและประเด็นยุทธศาสตร์ของยุทธศาสตร์ชาติลงสู่แผนระดับต่างๆ ในลักษณะที่มีการบูรณาการและเชื่อมโยงระหว่างยุทธศาสตร์ชาติด้านที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้หน่วยงานสามารถนำไปใช้เป็นกรอบในการดำเนินการที่เกี่ยวข้องให้บรรลุเป้าหมายการพัฒนาประเทศตามที่กำหนดไว้ในยุทธศาสตร์ชาติภายในปี ๒๕๘๐ โดยแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติมีทั้งหมด ๒๓ ฉบับ เกี่ยวข้องกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จำนวน ๑๕ ฉบับ ได้แก่ (๐๑) ความมั่นคง (๐๓) การเกษตร (หลัก) (๐๕) การท่องเที่ยว (๐๖) พื้นที่และเมืองน่าอยู่อัจฉริยะ (๐๗) โครงสร้างพื้นฐานระบบโลจิสติกส์ และดิจิทัล (๐๘) ผู้ประกอบการและวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมยุคใหม่ (๐๙) เขตเศรษฐกิจพิเศษ (๑๕) พลังทางสังคม (๑๖) เศรษฐกิจฐานราก (๑๘) การเติบโตอย่างยั่งยืน (๑๙) การบริหารจัดการน้ำทั้งระบบ (๒๐) การบริการประชาชนและประสิทธิภาพภาครัฐ (๒๑) การต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ (๒๒) กฎหมายและกระบวนการยุติธรรม และ (๒๓) การวิจัยและพัฒนานวัตกรรม

โดยในแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติประเด็น (๐๓) การเกษตร จะให้ความสำคัญกับการยกระดับการผลิตให้เข้าสู่คุณภาพมาตรฐานความปลอดภัย การใช้ประโยชน์จากความโดดเด่น และเอกลักษณ์ของสินค้าเกษตร รวมถึงความหลากหลายทางชีวภาพในแต่ละพื้นที่ การพัฒนาสินค้าเกษตรและการแปรรูปสินค้าเกษตร เพื่อสร้างมูลค่าและคุณค่าให้กับสินค้าเกษตร การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมสมัยใหม่ในการผลิตและการจัดทำฟาร์ม นอกจากนี้ ยังมีการสนับสนุนและส่งเสริมการพัฒนาระบบนิเวศของภาคเกษตร เพื่อเสริมสร้างให้การพัฒนามีการเติบโตอย่างต่อเนื่องและเข้มแข็ง ประกอบด้วย ๖ แผนย่อย โดยสรุป ดังนี้

๒.๒.๑ เกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น ส่งเสริมและพัฒนาผลิตภัณฑ์ที่มีเอกลักษณ์เฉพาะถิ่นด้วยการประยุกต์ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น เทคโนโลยีและนวัตกรรม การขึ้นทะเบียนและคุ้มครองสิทธิให้กับสินค้าและผลิตภัณฑ์ การพัฒนาคุณภาพมาตรฐานของสินค้าและผลิตภัณฑ์ และการสร้างความเข้มแข็งของเกษตรกรและชุมชนในการพัฒนาอัตลักษณ์พื้นถิ่น รวมทั้งสร้างอัตลักษณ์หรือเรื่องราวแหล่งกำเนิด สร้างความแตกต่าง

และความโดดเด่น และสร้างแบรนด์ให้กับสินค้าเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น และส่งเสริมการบริโภคสินค้าเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่นทั้งในระดับประเทศและเพื่อการส่งออก

๒.๒.๒ เกษตรปลอดภัย พัฒนาคุณภาพมาตรฐานและระบบการรับรองความปลอดภัยในระดับต่างๆ รวมถึงการตรวจสอบย้อนกลับให้เป็นที่ยอมรับของตลาดทั้งในและต่างประเทศ ส่งเสริมและสนับสนุนการผลิตสินค้าเกษตรที่ได้คุณภาพมาตรฐานความปลอดภัย เพิ่มความสามารถในการเข้าถึงอาหารอย่างทั่วถึงและปลอดภัย สร้างความตระหนักรู้ของผู้ผลิตและผู้บริโภคถึงความสำคัญของเกษตรปลอดภัย และส่งเสริมด้านการขยายตลาดบริโภคสินค้าเกษตรปลอดภัย รวมทั้งสนับสนุนการทำเกษตรอินทรีย์ตั้งแต่ระดับอินทรีย์วิถีชาวบ้านเพื่อต่อยอดสู่เกษตรอินทรีย์เชิงพาณิชย์ที่ได้มาตรฐานเกษตรอินทรีย์ทั้งในระดับประเทศและระดับสากล

๒.๒.๓ เกษตรชีวภาพ สนับสนุนการอนุรักษ์ทรัพยากรชีวภาพทางการเกษตรเพื่อนำไปสู่การผลิตและขยายผลเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม ส่งเสริมการวิจัยพัฒนาองค์ความรู้และประยุกต์ใช้นวัตกรรมจากภูมิปัญญาท้องถิ่นและเทคโนโลยีที่คำนึงถึงสิ่งแวดล้อม เพื่อการแปรรูปสินค้าจากความหลากหลายชีวภาพ ส่งเสริมและสนับสนุนการผลิต การแปรรูปและพัฒนาผลิตภัณฑ์จากฐานเกษตรกรรมและฐานทรัพยากรชีวภาพ รวมถึงพัฒนาเชื่อมโยงไปสู่ภาคอุตสาหกรรมต่อเนื่อง และใช้ฐานการทำเกษตรกรรมยั่งยืนเพื่อใช้ประโยชน์และต่อยอดไปสู่สินค้าเกษตรชีวภาพ รวมทั้งส่งเสริมการปลูกพืชสมุนไพรให้เป็นพืชเศรษฐกิจตามความเหมาะสม และส่งเสริมให้มีการนำวัตถุดิบเหลือทิ้งทางการเกษตรมาใช้ประโยชน์ในอุตสาหกรรมและพลังงานที่เกี่ยวข้องกับชีวภาพ

๒.๒.๔ เกษตรแปรรูป สนับสนุนการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมการแปรรูปสินค้าเกษตรขั้นสูงที่มีคุณค่าเฉพาะ และผลิตภัณฑ์คุณภาพสูงที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาด และผลักดันเทคโนโลยี และนวัตกรรมไปสู่การผลิตเชิงพาณิชย์ ตลอดจนให้ความสำคัญกับตราสินค้าและปกป้องสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญา ส่งเสริมการใช้วัตถุดิบและผลิตผลทางการเกษตรเพื่อแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์ใหม่ โดยการนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมมาประยุกต์ใช้ในกระบวนการผลิตตลอดห่วงโซ่อุปทานให้แก่เกษตรกรและสถาบันเกษตรกร รวมทั้งสนับสนุนการนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมสมัยใหม่มาใช้ในการควบคุมคุณภาพและความปลอดภัย ติดตามผลิตภัณฑ์ระหว่างขนส่ง และยืดอายุของอาหารและสินค้าเกษตรในบรรจุภัณฑ์ เพื่อเพิ่มมูลค่าให้แก่สินค้า

๒.๒.๕ เกษตรอัจฉริยะ ส่งเสริมการวิจัยพัฒนาพันธุ์พืช พันธุ์สัตว์ ปัจจัยการผลิต เครื่องจักรกลและอุปกรณ์ทางการเกษตร รวมถึงเทคโนโลยีและนวัตกรรมเกษตรแห่งอนาคต เพื่อนำมาใช้ในกระบวนการผลิตและเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตการเกษตรทั้งเชิงปริมาณและคุณภาพ และเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม พัฒนาศักยภาพเกษตรกรให้เข้าถึงและใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการเกษตร เทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ เทคโนโลยีดิจิทัล เพื่อวางแผนการเกษตร และพัฒนาเกษตรกรให้เป็นเกษตรกรอัจฉริยะที่มีขีดความสามารถในการแข่งขัน รวมทั้งสนับสนุนและส่งเสริมการทำระบบฟาร์มอัจฉริยะ โดยถ่ายทอดและสนับสนุนเทคโนโลยีให้แก่เกษตรกรในราคาที่สามารถเข้าถึงได้ ควบคู่กับการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลและการใช้ประโยชน์จากข้อมูลในการวางแผนการปรับเปลี่ยนกระบวนการผลิตสินค้าที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาด

๒.๒.๖ ระบบนิเวศการเกษตร ให้ความสำคัญกับมาตรการสนับสนุนที่จะช่วยให้การสร้างมูลค่าในภาคเกษตรดำเนินการได้อย่างต่อเนื่องและเป็นรูปธรรม อาทิ การเพิ่มประสิทธิภาพและการจัดการทรัพยากรทางการเกษตร และการพัฒนาฐานข้อมูลทรัพยากรทางการเกษตร เพื่อนำไปสู่การบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรมอย่างเหมาะสม การพัฒนาระบบฐานข้อมูลสารสนเทศการเกษตรและระบบติดตาม เฝ้าระวัง และเตือนภัยสินค้าเกษตรให้ทันกับสถานการณ์ การส่งเสริมการรวมกลุ่มเกษตรกร การส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมที่สนับสนุนภาคการเกษตรที่สอดคล้องกับความต้องการและสามารถนำไป

ประยุกต์ใช้ในเชิงพาณิชย์ การพัฒนาคุณภาพมาตรฐานสินค้าและผลิตภัณฑ์ที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดหรือกลุ่มผู้บริโภค การส่งเสริมและขยายตลาดสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์เกษตรในรูปแบบต่างๆ การเพิ่มประสิทธิภาพการให้บริการทางการค้าและอำนวยความสะดวกแก่ผู้ประกอบการให้มีความรวดเร็ว และการพัฒนาระบบโลจิสติกส์การเกษตร เพื่อลดขั้นตอนและระยะเวลาในการส่งสินค้า

๒.๓ นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) มีทั้งสิ้น ๑๗ นโยบาย และแผนความมั่นคง แบ่งออกเป็น ๒ หมวด ดังนี้

๒.๓.๑ หมวดประเด็นความมั่นคง เป็นประเด็นภัยคุกคามที่มีผลกระทบและแนวโน้มความเสี่ยงสูงต่อความมั่นคงแห่งชาติและผลประโยชน์แห่งชาติ รวม ๑๓ นโยบายและแผนความมั่นคง ดังนี้

นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๑ การเสริมสร้างความมั่นคงของสถาบันหลักของชาติ

นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๒ การปกป้องอธิปไตยและผลประโยชน์ของชาติ และการพัฒนาศักยภาพการป้องกันประเทศ

นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๓ การรักษาความมั่นคงและผลประโยชน์ของชาติพื้นที่ชายแดน

นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๔ การรักษาความมั่นคงและผลประโยชน์ของชาติทางทะเล

นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๕ การป้องกันและแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้

นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๖ การบริหารจัดการผู้หลบหนีเข้าเมืองและผู้โยกย้ายถิ่นฐานแบบไม่ปกติ

นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๗ การป้องกันและแก้ไขปัญหาการค้ามนุษย์

นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๘ การป้องกัน ปรามปราม และแก้ไขปัญหายาเสพติด

นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๙ การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๑๐ การป้องกันและแก้ไขปัญหาความมั่นคงทางไซเบอร์

นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๑๑ การป้องกันและแก้ไขปัญหาการก่อการร้าย

นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๑๒ การสร้างดุลยภาพระหว่างประเทศ

นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๑๓ การบริหารจัดการภาวะฉุกเฉินด้านสาธารณสุขและโรคติดต่ออุบัติใหม่

๒.๓.๒ หมวดประเด็นศักยภาพความมั่นคง เป็นประเด็นเสริมสร้างศักยภาพและพัฒนาขีดความสามารถของประเทศในการป้องกันและแก้ไขประเด็นความมั่นคงให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น รวม ๔ นโยบายและแผนความมั่นคง ดังนี้

นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๑๔ การพัฒนาศักยภาพการเตรียมพร้อมแห่งชาติ และการบริหารจัดการวิกฤตการณ์ระดับชาติ

นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๑๕ การพัฒนาระบบข่าวกรองแห่งชาติ

นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๑๖ การบูรณาการข้อมูลด้านความมั่นคง

นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๑๗ การเสริมสร้างความมั่นคงเชิงพื้นที่

๒.๔ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) เพื่อถ่ายทอดเป้าหมายหลักไปสู่ภาพของการขับเคลื่อนที่ชัดเจนในลักษณะของวาระการพัฒหน้าที่เอื้อให้เกิดการทำงานร่วมกัน

ของหลายหน่วยงานและหลายภาคส่วนในการผลักดันการพัฒนาเรื่องใด เรื่องหนึ่ง ให้เกิดผลได้อย่างเป็นรูปธรรม แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๓ จึงได้กำหนดหมุดหมายการพัฒนา จำนวน ๑๓ หมุดหมาย ซึ่งเป็นการบ่งบอกถึงสิ่งที่ประเทศไทยปรารถนาจะ “เป็น” หรือมุ่งหวังจะ “มี” เพื่อสะท้อนประเด็นการพัฒนาที่มีลำดับความสำคัญสูงต่อการพลิกโฉมประเทศไทยสู่ “สังคมก้าวหน้า เศรษฐกิจสร้างมูลค่าอย่างยั่งยืน” โดยหมุดหมายที่เกี่ยวข้องกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จำนวน ๑๑ หมุดหมาย ได้แก่

หมุดหมายที่ ๑ ไทยเป็นประเทศชั้นนำด้านสินค้าเกษตรและเกษตรแปรรูปมูลค่าสูง โดยสร้างมูลค่าเพิ่มให้สินค้าเกษตรและเกษตรแปรรูป พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบบริหารจัดการเพื่อคุณภาพ ความมั่นคงอาหาร และความยั่งยืนของภาคเกษตร และเพิ่มศักยภาพและบทบาทของผู้ประกอบการเกษตร ในฐานะหุ้นส่วนเศรษฐกิจของห่วงโซ่อุปทานที่ได้รับส่วนแบ่งประโยชน์อย่างเหมาะสมและเป็นธรรม

หมุดหมายที่ ๒ ไทยเป็นจุดหมายของการท่องเที่ยวที่เน้นคุณภาพและความยั่งยืน โดยเปลี่ยนการท่องเที่ยวไทยเป็นการท่องเที่ยวคุณภาพสูงที่เชื่อมโยงกับอุตสาหกรรมและบริการที่มีศักยภาพอื่น ปรับโครงสร้างการท่องเที่ยวให้พึ่งพานักท่องเที่ยวในประเทศและมีการกระจายโอกาสทางเศรษฐกิจมากขึ้น และการท่องเที่ยวไทย ต้องมีการบริหารจัดการอย่างยั่งยืนในทุกมิติ

หมุดหมายที่ ๕ ไทยเป็นประตูการค้าการลงทุนและยุทธศาสตร์ทางโลจิสติกส์ที่สำคัญของภูมิภาค โดยทำให้ประเทศไทยเป็นประตูการค้าและการลงทุน เป็นห่วงโซ่อุปทานของภูมิภาค และเป็นศูนย์กลางคมนาคมและโลจิสติกส์ของภูมิภาค

หมุดหมายที่ ๖ ไทยเป็นฐานการผลิตอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์อัจฉริยะที่สำคัญของโลก โดยมูลค่าเศรษฐกิจดิจิทัลภายในประเทศมีการขยายตัวเพิ่มขึ้น การส่งออกของอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์อัจฉริยะของประเทศเพิ่มขึ้น และมูลค่าอุตสาหกรรมดิจิทัลและอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์อัจฉริยะของประเทศมีการขยายตัวเพิ่มขึ้น

หมุดหมายที่ ๗ ไทยมีวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมที่เข้มแข็ง มีศักยภาพสูง และสามารถแข่งขันได้โดยมีสภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวยต่อการเติบโตและแข่งขันได้ของ SME มีศักยภาพสูงในการดำเนินธุรกิจ สามารถ Start up และปรับตัวเข้าสู่การแข่งขันใหม่ และ SME สามารถเข้าถึงและได้รับการส่งเสริมอย่างมีประสิทธิภาพจากภาครัฐ

หมุดหมายที่ ๘ ไทยมีพื้นที่และเมืองอัจฉริยะที่น่าอยู่ ปลอดภัย เติบโตได้อย่างยั่งยืน โดยการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของภาคและการลงทุนในเขตเศรษฐกิจพิเศษขยายตัวเพิ่มขึ้น ความไม่เสมอภาคในการกระจายรายได้ของภาคลดลง และการพัฒนาเมืองให้มีความน่าอยู่อย่างยั่งยืน มีความพร้อมในการรับมือและปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงทุกรูปแบบ เพื่อให้ประชาชนทุกกลุ่มมีคุณภาพชีวิตที่ดีอย่างทั่วถึง

หมุดหมายที่ ๙ ไทยมีความยากจนข้ามรุ่นลดลง และคนไทยทุกคนมีความคุ้มครองทางสังคมที่เพียงพอเหมาะสม โดยครัวเรือนยากจนข้ามรุ่นมีโอกาสในการเลื่อนสถานะทางเศรษฐกิจและสังคม และคนไทยทุกช่วงวัยได้รับความคุ้มครองทางสังคมที่เพียงพอต่อการดำรงชีวิต

หมุดหมายที่ ๑๐ ไทยมีเศรษฐกิจหมุนเวียนและสังคมคาร์บอนต่ำ โดยการเพิ่มมูลค่าจากเศรษฐกิจหมุนเวียนและการใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ การอนุรักษ์ ฟื้นฟู และใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน และการสร้างสังคมคาร์บอนต่ำและยั่งยืน

หมุดหมายที่ ๑๑ ไทยสามารถลดความเสี่ยงและผลกระทบจากภัยธรรมชาติและ การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ โดยการลดความเสียหายและผลกระทบจากภัยธรรมชาติและ การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ การลดความเสี่ยงจากภัยธรรมชาติและ การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และการสร้างภูมิคุ้มกันและการฟื้นตัวจาก

การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและภัยธรรมชาติ

หมวดหมู่ที่ ๑๒ ไทยมีกำลังคนสมรรถนะสูง มุ่งเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ตอบโจทย์การพัฒนาแห่งอนาคต โดยคนไทยได้รับการพัฒนาอย่างเต็มศักยภาพในทุกช่วงวัย มีสมรรถนะที่จำเป็นสำหรับโลกยุคใหม่ มีคุณลักษณะตามบรรทัดฐานที่ดีของสังคม มีคุณธรรม จริยธรรม และมีภูมิคุ้มกันต่อการเปลี่ยนแปลงอย่างพลิกโฉมฉับพลันของโลก สามารถดำรงชีวิตร่วมกันในสังคมได้อย่างสงบสุข กำลังคนมีสมรรถนะสูง สอดคล้องกับความต้องการของภาคการผลิตเป้าหมาย และสามารถสร้างงานอนาคต ประชาชนทุกกลุ่มเข้าถึงการเรียนรู้ตลอดชีวิต

หมวดหมู่ที่ ๑๓ ไทยมีภาครัฐที่ทันสมัย มีประสิทธิภาพ และตอบโจทย์ประชาชน โดยการบริการภาครัฐมีคุณภาพเข้าถึงได้ และภาครัฐที่มีขีดสมรรถนะสูงและคล่องตัว

๒.๕ แผนปฏิบัติการด้านการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศไทยด้วยโมเดลเศรษฐกิจ BCG พ.ศ. ๒๕๖๔ – ๒๕๗๐
โมเดลเศรษฐกิจ BCG เป็นกลไกเร่งให้เกิดการพัฒนาอุตสาหกรรมเป้าหมายภายใต้ Thailand ๔.๐ ที่ต้องการปรับเปลี่ยนรูปแบบการพัฒนาเศรษฐกิจจากการใช้ความได้เปรียบด้านทรัพยากรและแรงงานไปสู่เศรษฐกิจที่ขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรมประสบความสำเร็จได้เร็วขึ้นด้วยการระดมทรัพยากรและความสามารถของทุกภาคส่วนในการมุ่งไปสู่เป้าหมายเดียวกัน การขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศไทยด้วยโมเดล เศรษฐกิจ BCG พ.ศ. ๒๕๖๔ – ๒๕๗๐ เป็นการพัฒนาภายใต้ ๔ + ๑ สาขายุทธศาสตร์ คือ เกษตรและอาหาร สุขภาพและการแพทย์ พลังงาน วัสดุและเคมีชีวภาพ และการท่องเที่ยวและเศรษฐกิจสร้างสรรค์และเศรษฐกิจหมุนเวียน ซึ่งมีศักยภาพจะเพิ่มผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศเพิ่มขึ้น ๑ ล้านล้านบาท จากฐานความหลากหลายของทรัพยากรชีวภาพ (Nature) วัฒนธรรม (Culture) และความเอื้อเพื่อเอื้อแม่ (Nurture) ภายใต้กลไกจุดภาคี ซึ่งประกอบด้วยหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน สถาบันวิจัย/สถาบันการศึกษา และภาคประชาชน โดยมีวิสัยทัศน์ คือ เศรษฐกิจ เติบโตอย่างมีคุณภาพและยั่งยืน ประชาชนมีรายได้ดี คุณภาพชีวิตดี รักษาและฟื้นฟูฐานทรัพยากรจากความหลากหลายทางชีวภาพให้มีคุณภาพที่ดี ด้วยการใช้ความรู้เทคโนโลยีและนวัตกรรม ประกอบด้วย ๔ ยุทธศาสตร์ โดยเกี่ยวข้องกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ทั้ง ๔ ยุทธศาสตร์ ได้แก่

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การสร้างความยั่งยืนของฐานทรัพยากรและความหลากหลายทางชีวภาพ ด้วยการจัดสมดุลระหว่างการอนุรักษ์ ฟื้นฟู และการใช้ประโยชน์

เน้นการนำความรู้เทคโนโลยีและนวัตกรรม ไปบริหารจัดการให้เกิดความสมดุลระหว่างการอนุรักษ์และการใช้ประโยชน์เพื่อความยั่งยืนของฐานทรัพยากรและความหลากหลายทางชีวภาพ ซึ่งเป็นทุนพื้นฐานต่อการพัฒนาเศรษฐกิจให้เติบโตเพื่อส่งต่อสู่คนรุ่นต่อไป รวมถึงส่งเสริมให้เกิดการปรับเปลี่ยนทัศนคติจากการมองว่า “Nature as Resource” เป็น “Nature as Source” ดังนั้น ธรรมชาติจึงไม่ใช่แค่เพียงทรัพยากรหรือปัจจัยการผลิตเท่านั้น แต่ธรรมชาติคือแหล่งกำเนิดของชีวิตและทุกสรรพสิ่งบนโลก เป็นพื้นฐานของความเป็นอยู่ที่ดีของมนุษย์ ด้วยเหตุนี้จึงต้องรักษาสมดุลระหว่างการมีอยู่และใช้ไป รวมถึงการนำกลับมาใช้ซ้ำตามหลักการหมุนเวียน โดยมีแนวทางการดำเนินการ ดังนี้

๑. การพัฒนาคลังข้อมูลดิจิทัลความหลากหลายทางชีวภาพและวัฒนธรรมเพื่อการบริหารจัดการให้เกิดความสมดุลระหว่างการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์

๒. การอนุรักษ์ ฟื้นฟูทรัพยากรด้วยนวัตกรรมทางเทคโนโลยีและนวัตกรรมทางสังคม

๓. การบริหารจัดการน้ำให้เกิดความยั่งยืนด้วยการอนุรักษ์ป่าต้นน้ำ และการพัฒนาแพลตฟอร์มเพื่อลดการใช้ลดการสูญเสีย การนำกลับมาใช้ซ้ำ และยกระดับคุณภาพน้ำดื่ม น้ำใช้ให้สูงขึ้น

๔. การสร้างนักวิจัยรุ่นใหม่ในสาขาที่เกี่ยวข้องกับความหลากหลายทางชีวภาพ และการเพิ่ม

ทักษะการบริหารจัดการทรัพยากรให้แก่ชุมชนและคนรุ่นใหม่

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การพัฒนาชุมชนและเศรษฐกิจฐานรากให้เข้มแข็งด้วยทุนทรัพยากร อัตลักษณ์ ความคิดสร้างสรรค์ และเทคโนโลยีสมัยใหม่

ใช้ศักยภาพของพื้นที่โดยการระดมจากภายใน เน้นการตอบสนองความต้องการในแต่ละพื้นที่เป็นอันดับแรก ควบคู่ไปกับการสร้างความเข้มแข็งในระดับพื้นที่ การดำรงไว้ซึ่งอัตลักษณ์ รวมถึงการใช้ประโยชน์จากความเข้มแข็งจากภายในอันประกอบด้วย “ความหลากหลายทางชีวภาพ” “ความหลากหลายทางวัฒนธรรม” และ “ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่” มาต่อยอดและยกระดับมูลค่าในห่วงโซ่การผลิตสินค้าและบริการให้มีมูลค่าสูงขึ้น ด้วยการใช้ความคิดสร้างสรรค์ เทคโนโลยีสมัยใหม่ในการยกระดับมาตรฐาน สร้างคุณค่าใหม่ รวมถึงการนำหลักการของเศรษฐกิจหมุนเวียนมาใช้เพื่อการลดการใช้ทรัพยากร การดำเนินการดังกล่าวมุ่งหวังให้เกิดการพัฒนาที่นำไปสู่การ เดินหน้าไปด้วยกัน และไม่ทิ้งใครไว้ข้างหลัง เป็นการเติบโตของทุกภาคส่วนไปพร้อมๆ กัน เพื่อเพิ่มโอกาสของชุมชน และผู้ประกอบการที่อยู่ในภูมิภาคได้รับการพัฒนา รวมถึงการเข้าถึงทรัพยากรได้อย่างทัดเทียมกันมากยิ่งขึ้น นอกจากนี้ ยังให้ความสำคัญกับการนำความรู้ เทคโนโลยีและนวัตกรรมมาเพิ่มโอกาสในการเข้าถึงบริการหรือแก้ปัญหาสุขภาพ ปัญหามลพิษ ยกระดับคุณภาพความปลอดภัยของอาหาร ตลอดจนการเสริมสร้างความสามารถในการพึ่งพิงแหล่งพลังงานทางเลือกในพื้นที่ได้เพิ่มขึ้น โดยมีแนวทางการดำเนินการ ดังนี้

๑. การพัฒนาเศรษฐกิจภูมิภาคให้เติบโตด้วยรูปแบบของระเบียบเศรษฐกิจ BCG
๒. การนำทุนทางทรัพยากรความหลากหลายทางชีวภาพและวัฒนธรรมไปสร้างอัตลักษณ์ของชุมชนเพื่อการพัฒนาเศรษฐกิจฐานราก
๓. การใช้ทรัพยากรด้านเศรษฐกิจชีวภาพ เศรษฐกิจหมุนเวียน และเศรษฐกิจสีเขียวในพื้นที่เพื่อสร้างเศรษฐกิจให้ชุมชน
๔. การพัฒนาและยกระดับผลิตภัณฑ์สินค้าและบริการมูลค่าสูงจากความหลากหลายทางชีวภาพ ด้วยการยกระดับมาตรฐาน การสร้างนวัตกรรม ตลอดจนการจัดการวัตถุดิบเหลือทิ้งจากการผลิตให้เป็นศูนย์
๕. การพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากให้เติบโตด้วยการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมแบบบูรณาการด้วยกลไกตลาด เช่น กลไกมหาวิทยาลัยสู่ตำบล อุทยานวิทยาศาสตร์ และคลัสเตอร์
๖. การพัฒนาตลาดและศักยภาพในการเข้าถึงตลาดทั้งในและนอกพื้นที่ด้วยการใช้อัตลักษณ์ ความคิดสร้างสรรค์ และแพลตฟอร์มการเชื่อมโยงตลาด
๗. การยกระดับคุณภาพ ความปลอดภัยและมาตรฐานของอาหารท้องถิ่น (Street food/ วิสาหกิจชุมชน) ด้วย Food machinery และมาตรฐานการประกอบการที่ดี
๘. การสร้างและพัฒนาบุคลากรให้มีทักษะที่เอื้อต่อการพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากทั้งระบบ เช่น การยกระดับประสิทธิภาพการผลิต การควบคุมความปลอดภัย ความคิดสร้างสรรค์ ระบบประกันคุณภาพ

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การยกระดับการพัฒนาอุตสาหกรรมภายใต้เศรษฐกิจ BCG ให้สามารถแข่งขันได้อย่างยั่งยืน

เน้นการยกระดับความสามารถในการแข่งขันของภาคการผลิตและบริการเดิมให้สามารถเติบโตได้อย่างต่อเนื่องด้วยการนำความรู้เทคโนโลยีและนวัตกรรมมายกระดับประสิทธิภาพการผลิต ลดความสูญเสียในกระบวนการผลิตให้เป็นศูนย์ การหมุนเวียนทรัพยากรกลับมาใช้ หรือการนำไปสร้างมูลค่าเพิ่มตามหลักเศรษฐกิจหมุนเวียน ยกระดับมาตรฐานสู่การเป็นแหล่งผลิตและให้บริการที่มีคุณภาพ มีความปลอดภัยมีสุขอนามัยที่ดี ให้ความสำคัญกับระบบการผลิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม มาตรการผลิตที่ยั่งยืนเทียบเท่ามาตรฐานสากล รวมถึงการยกระดับผลิตภัณฑ์หรือบริการด้วยการใช้นวัตกรรมเข้มข้น เช่น ระบบการผลิตพืชในโรงเรือนอัจฉริยะ

(Planfactory) การให้บริการด้านสุขภาพที่มีความแม่นยำสูง หรือการแพทย์เฉพาะบุคคล โดยมีเป้าหมายเพื่อเป็นผู้นำในการผลิต และการให้บริการทั้งในระดับประเทศและเวทีโลก โดยมีแนวทางการดำเนินการในแต่ละสาขา ยุทธศาสตร์ดังนี้

๑. สาขาการเกษตรและอาหาร

๑) การปรับเปลี่ยนระบบการเกษตรสู่ประสิทธิภาพสูง มาตรฐานสูง และมูลค่าสูงด้วยการใช้ การวิจัยเทคโนโลยีและนวัตกรรม (วทน.) สนับสนุนการยกระดับประสิทธิภาพการผลิตให้สูงขึ้น การผลิตสินค้า เกษตรพรีเมียม เกษตรปลอดภัย และเพิ่มความหลากหลายชนิดสินค้า

๒) ขับเคลื่อนเกษตรสู่การเป็นทั้ง B, C และ G ด้วยการบูรณาการในพื้นที่ (Area based)

๓) การแปรรูปสินค้าเกษตรขั้นสูง ด้วยการแปรรูปเป็นอาหารสุขภาพ อาหารทางการแพทย์ สารออกฤทธิ์ สารสำคัญเพื่อเป็นวัตถุดิบของอุตสาหกรรมต่อเนื่อง รวมถึงโปรตีนจากแมลงหรือพืช

๔) การยกระดับประสิทธิภาพการผลิตด้วยการนำแพลตฟอร์มดิจิทัล เทคโนโลยีขั้นสูง ระบบ อัตโนมัติมาบริหารจัดการกระบวนการผลิต และการกระจายสินค้าสู่ผู้บริโภค

๕) ปรับปรุงกระบวนการผลิตสู่ระบบการผลิตสีเขียวและการผลิตที่ยั่งยืน ลดการสูญเสีย ระหว่างการผลิตและขยะอาหาร และการยกระดับกระบวนการผลิตด้วยเทคโนโลยีขั้นสูง

๖) การสร้างแบรนด์อาหารไทยในตลาดโลกด้วยการส่งเสริมการใช้วัตถุดิบไทย อัตลักษณ์ วัฒนธรรมไทยและการเชื่อมโยงการท่องเที่ยว

๗) การลงทุนและยกระดับโครงสร้างพื้นฐานด้านนวัตกรรมอาหาร เช่น หน่วยวิเคราะห์ ทดสอบด้านอาหารฟังก์ชัน โรงงานต้นแบบผลิตอาหารฟังก์ชันและสารประกอบ Functional ingredient มาตรฐาน GMP

๒. สาขาสุภาพและการแพทย์

๑) การสร้างและยกระดับความสามารถในการพัฒนาและผลิตวัคซีน ยา และชีววัตถุในการ ป้องกันและควบคุมโรคจากไวรัสและการเข้าสู่ตลาดสากล

๒) การยกระดับคุณภาพการรักษาสู่ระบบการแพทย์แม่นยำ ด้วยการส่งเสริมให้มีการใช้ บริการ การแพทย์จีนมิถิล ผลิตภัณฑ์การแพทย์ขั้นสูง (Advanced Therapy Medicinal Products, ATMPs)

๓) การเร่งรัดการพัฒนาเครื่องมือ และวัสดุทางการแพทย์ด้วยกลไกนวัตกรรมแบบวิศวกรรม ย้อนกลับ

๔) การส่งเสริมการวิจัยทางคลินิก เพื่อรองรับการขึ้นทะเบียนผลิตภัณฑ์ทางการแพทย์และ สุขภาพ ได้แก่ ยา วัคซีน อาหารสุขภาพ อาหารการแพทย์ เครื่องสำอาง เครื่องมือแพทย์ และวัสดุทางการแพทย์

๕) การส่งเสริมการสร้างตลาดด้วยกลไกการขึ้นทะเบียนนวัตกรรม Sandbox การจัดซื้อ จัดจ้างภาครัฐ และปรับรูปแบบการจัดซื้อจากรายปีเป็น Multi-year procurement

๖) การสร้างบุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญเพื่อรองรับอุตสาหกรรมและบริการการแพทย์ และสุขภาพ

๓. สาขาพลังงาน วัสดุ และเคมีชีวภาพ

๑) การสร้างโอกาสทางการตลาดแก่ผลิตภัณฑ์ชีวภาพให้แข่งขันอย่างเป็นธรรมด้วยกลไก การกำหนดราคาคาร์บอน การจัดสรรคาร์บอนเครดิต และการลดอุปสรรคในการเข้าสู่ตลาด

๒) การส่งเสริมการนำพืชผลผลิต และวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรไปสร้างคุณค่าและ มูลค่าเพิ่ม

๓) การใช้นวัตกรรมชีวภาพเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์และบริการ และการสร้างธุรกิจนวัตกรรม

ให้แก่ SMEs และการเชื่อมโยงห่วงโซ่มูลค่าของโลก

๔. สาขาการท่องเที่ยวและเศรษฐกิจสร้างสรรค์

๑) การผลักดันให้เกิดการนำโมเดลการท่องเที่ยวรูปแบบใหม่ เช่น Happy Model เพื่อกระจายรายได้อย่างทั่วถึงไปสู่เมืองท่องเที่ยวรอง ลดความเหลื่อมล้ำ และมุ่งสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน

๒) การส่งเสริมการท่องเที่ยวที่ยั่งยืนและการท่องเที่ยวสีเขียว เพื่อรักษาสิ่งแวดล้อมตามแนวทาง Happy Model

๓) การกระจายนักท่องเที่ยวสู่เมืองท่องเที่ยวรองด้วยการพัฒนาสินค้าและบริการในเมืองท่องเที่ยวรอง โดยใช้ข้อดีลักษณะท้องถิ่น วัฒนธรรม พัฒนาเรื่องราว และการอำนวยความสะดวกและความปลอดภัย และพัฒนาองค์ความรู้ด้วย Digital Technology

๔) การขยายตลาดการท่องเที่ยวด้วยการส่งเสริมพัฒนาระบบการจ่ายเงินแบบ One Payment System เพื่ออำนวยความสะดวกและรวบรวมข้อมูลพฤติกรรมผู้ใช้จ่าย รวมถึงพัฒนาดิจิทัลคอนเทนต์ที่น่าสนใจ จุดเด่นของประเทศไทยในด้านต่างๆ เช่น วัฒนธรรม

๕) การส่งเสริมการท่องเที่ยวคุณภาพสูงผ่านการจัดงานประชุมและนิทรรศการ กีฬา และอีเวนต์ (Event) ขนาดใหญ่

๕. สาขาเศรษฐกิจหมุนเวียน

๑) การพัฒนาเศรษฐกิจด้วยโอกาสการลงทุนและการสร้างตลาดด้วยโมเดลธุรกิจเศรษฐกิจหมุนเวียน

๒) การส่งเสริมงานวิจัย เทคโนโลยีและนวัตกรรม เพื่อให้เกิดการคิดค้นผลิตภัณฑ์และบริการใหม่จากการนำของเสียกลับมาใช้ใหม่

๓) การพัฒนาแพลตฟอร์มและโครงสร้างพื้นฐาน เพื่อส่งเสริมการขับเคลื่อนเศรษฐกิจหมุนเวียนอย่างเป็นระบบ

๔) การสร้างระบบกลไกการบริหารจัดการที่เอื้ออำนวยต่อการขับเคลื่อนเศรษฐกิจหมุนเวียนของประเทศ

๕) การสร้างกำลังคนที่มีความรู้และความเข้าใจ ผ่านการถ่ายทอดองค์ความรู้จากการอบรมหรือหลักสูตร รวมทั้งสร้างความตระหนักในการผลิตและบริโภคที่ยั่งยืนเพื่อขับเคลื่อนเศรษฐกิจหมุนเวียน

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ การเสริมสร้างความสามารถในการตอบสนองต่อกระแสการเปลี่ยนแปลงของโลก

เน้นการสร้างภูมิคุ้มกัน และสร้างความสามารถในการตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกอย่างเท่าทัน เพื่อบรรเทาผลกระทบ รวมถึงเข้าถึงโอกาสจากการเปลี่ยนแปลงของบริบทโลกที่เกิดขึ้นได้รวดเร็วยิ่งขึ้น เป็นการปูทางสู่อนาคตด้วยการลงทุนโครงสร้างพื้นฐานในด้านต่างๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งโครงสร้างพื้นฐานด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี โครงสร้างพื้นฐานด้านคุณภาพ เพื่อการสร้างคุณค่าใหม่ในอนาคตด้วยการนำวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรมไปเพิ่มศักยภาพของชุมชน ผู้ประกอบการ ปรับเปลี่ยนรูปแบบการผลิต/บริการเพื่อตอบสนองต่อความต้องการของตลาด รวมถึงสร้างการเติบโตอย่างมีคุณภาพเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมและลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกเพื่อนำไปสู่สังคมคาร์บอนต่ำ นอกจากนี้ต้องพัฒนากำลังคนเพื่อรองรับเศรษฐกิจ BCG ในอนาคต รวมถึงการวิจัยพัฒนาขั้นแนวหน้า เพื่อลดการพึ่งพาการนำเข้าเทคโนโลยีจากต่างประเทศ โดยมีแนวทางการดำเนินการ ดังนี้

๑. การยกระดับความสามารถของกำลังคนในสาขา BCG

๒. การลงทุนโครงสร้างพื้นฐานทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

๓. การลงทุนโครงสร้างพื้นฐานทางด้านคุณภาพ

๔. การพัฒนาเทคโนโลยีขั้นแนวหน้า

๒.๖ เป้าหมายและแนวทางการพัฒนาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐

มุ่งสู่การพัฒนาเป็น “ศูนย์กลางเศรษฐกิจของอนุภูมิภาคแม่น้ำโขง” ตามแนวคิด การเป็นฐานการผลิตของประเทศที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม เป็นประตูเชื่อมโยงประเทศเพื่อนบ้านเพื่อสร้างโอกาสในการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน และยกระดับคุณภาพชีวิตประชาชน ประกอบด้วยแนวทางการพัฒนา ดังนี้

๑. พัฒนาภาคเกษตรไปสู่เกษตรสมัยใหม่เพื่อต่อยอดไปสู่เศรษฐกิจชีวภาพ
๒. บริหารจัดการน้ำให้เพียงพอเพื่อรองรับการพัฒนา
๓. พัฒนาผลิตภัณฑ์พื้นถิ่นไปสู่มาตรฐานสากลเพื่อสร้างเศรษฐกิจในชุมชน
๔. พัฒนาเมือง เขตเศรษฐกิจพิเศษและเมืองชายแดน รวมทั้งพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (NeEC-Bioeconomy) ให้เป็นพื้นที่เศรษฐกิจหลักของภาค
๕. พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวสำคัญและแหล่งท่องเที่ยวชุมชนให้ได้มาตรฐาน
๖. ยกระดับคุณภาพชีวิตให้ได้มาตรฐานและแก้ปัญหาความยากจนให้กับผู้มีรายได้น้อย เพื่อลดความเหลื่อมล้ำทางสังคม

สภาพเศรษฐกิจสาขาเกษตรของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

๑. มีบทบาทเป็นแหล่งผลิตพืชเศรษฐกิจหลักของประเทศแต่เป็นพืชเชิงเดี่ยว พืชพำน้ำฝน ได้รับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ผลิตภาพต่ำ ในขณะที่เกษตรอินทรีย์และเกษตรปลอดภัยมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น ภาคเกษตรมีบทบาทสำคัญต่อเศรษฐกิจภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ทั้งในด้านเป็นฐานรายได้หลักของประชากรส่วนใหญ่ และการจ้างงาน ในปี ๒๕๖๒ ผลิตภัณฑการเกษตร มีมูลค่า ๓๐๘,๕๗๕ ล้านบาท คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ ๑๙.๓ ของผลิตภัณฑภาค พืชหลักที่สำคัญของภาค ได้แก่ ข้าว อ้อยโรงงาน และมันสำปะหลัง โดยมีพื้นที่ปลูกมากที่สุดทั่วประเทศ ส่วนใหญ่ปลูกข้าวหอมมะลิ ๑๐๕ ในพื้นที่ตอนกลางและตอนล่างของภาค โดยเฉพาะพื้นที่ทุ่งกุลาร้องไห้ ครอบคลุมพื้นที่จังหวัดยโสธร ศรีสะเกษ สุรินทร์ มหาสารคาม ร้อยเอ็ด และทุ่งสัมฤทธิ์ ครอบคลุมพื้นที่จังหวัดนครราชสีมาและบุรีรัมย์ แต่ผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ในภาพรวมต่ำกว่าระดับประเทศ เนื่องจากทำการเกษตรแบบดั้งเดิมและใช้สารเคมีสูง ซึ่งในแต่ละปีมีการนำเข้าวัตถุดิบทางการเกษตร เฉลี่ยไม่ต่ำกว่า ๓ พันล้านบาทต่อปี เป็นภาคที่มีพื้นที่ปลูกอ้อยและมันสำปะหลังมากที่สุดของประเทศ โดยอ้อยส่วนใหญ่ปลูกในพื้นที่จังหวัดนครราชสีมา ชัยภูมิ ขอนแก่น กาฬสินธุ์ และอุดรธานี และมันสำปะหลัง ในพื้นที่จังหวัดนครราชสีมา ชัยภูมิ และอุดรธานี สำหรับการปลูกข้าวอินทรีย์ มีแนวโน้มขยายพื้นที่มากขึ้น ปัจจุบันแหล่งปลูกข้าวอินทรีย์ในประเทศไทยร้อยละ ๘๐.๐ อยู่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยเฉพาะพื้นที่ทุ่งกุลาร้องไห้ (จังหวัดยโสธร สุรินทร์ มหาสารคาม ศรีสะเกษ ร้อยเอ็ด) และจังหวัดอุบลราชธานี ส่วนอีกร้อยละ ๒๐.๐ อยู่ในภาคเหนือตอนบน ตลาดข้าวอินทรีย์ ส่วนใหญ่ส่งออกต่างประเทศ โดยเฉพาะสหภาพยุโรป

๒. มีพื้นที่ทำการเกษตรมากที่สุดแต่ส่วนใหญ่เป็นเกษตรกรรายย่อย พื้นที่ถือครองทำการเกษตรต่อครัวเรือนมากกว่าค่าเฉลี่ยประเทศ ในปี ๒๕๖๒ มีพื้นที่ใช้ประโยชน์ทางการเกษตรรวม ๖๓.๘๖ ล้านไร่ คิดเป็นร้อยละ ๔๒.๘ ของพื้นที่ใช้ประโยชน์ทางการเกษตรทั่วประเทศ โดยพื้นที่การเกษตรของภาคตะวันออกเฉียงเหนือส่วนใหญ่อยู่ในจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง ซึ่งลักษณะภูมิประเทศส่วนใหญ่พื้นที่ค่อนข้างราบ เหมาะสำหรับปลูกข้าวและพืชไร่ มีความเหมาะสมในการทำเกษตรแปลงใหญ่ขณะที่จังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน มีพื้นที่เกษตรไม่มากเนื่องจากเป็นภูเขาสูงสลับที่ราบเชิงเขาและมีพื้นที่ฟาร์มขนาดเล็กมากประมาณ ๑๐ ไร่ต่อครัวเรือน จึงเหมาะกับเกษตรแบบประณีตหรือเกษตรอินทรีย์ จังหวัดที่มีเนื้อที่ถือครองทำการเกษตรต่ำสุดของภาค ซึ่งส่วนใหญ่มีปัญหาด้านความยากจน ได้แก่ จังหวัดขอนแก่น นครพนม กาฬสินธุ์ และศรีสะเกษ โดยเนื้อที่ถือครอง ๑๒.๐ ๑๒.๓ ๑๓.๑ และ ๑๓.๒ ไร่ต่อครัวเรือน ตามลำดับ

๓. การเพิ่มพื้นที่ชลประทานมีข้อจำกัดด้านกายภาพไม่สามารถพัฒนาโครงการขนาดใหญ่เพื่อเพิ่ม

ปริมาณการกักเก็บให้เพียงพอต่อการเพาะปลูกตลอดปี พื้นที่ชลประทานต่อพื้นที่เกษตรของภาคตะวันออกเฉียงเหนือต่ำกว่าค่าเฉลี่ยประเทศ โดยในปี ๒๕๖๒ พื้นที่ชลประทานประมาณ ๗.๙ ล้านไร่ และมีสัดส่วนพื้นที่ชลประทานต่อพื้นที่เกษตรร้อยละ ๑๒.๓ ซึ่งต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของประเทศที่มีสัดส่วนร้อยละ ๒๓.๒ โดยพื้นที่โครงการชลประทานของภาคส่วนใหญ่อยู่ในพื้นที่กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง ๑ กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง และกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง ๒ มีสัดส่วนร้อยละ ๓๓.๙ ๓๑.๓ และ ๑๙.๖ ของพื้นที่ชลประทานทั้งภาคตามลำดับ แต่ยังมีสัดส่วนพื้นที่ชลประทานต่อพื้นที่เกษตร ค่อนข้างต่ำเพียงร้อยละ ๑๒.๓ จึงเป็นข้อจำกัดในการบริหารจัดการน้ำเพื่อการเกษตร ทั้งการเก็บกักน้ำในฤดูแล้ง และชะลอน้ำในช่วงฤดูฝนไม่ให้น้ำท่วมพืชผลเสียหาย

๒.๗ ยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๗๙) กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้จัดทำยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙) เพื่อเป็นกรอบการพัฒนาการเกษตร ของประเทศในระยะยาว ซึ่งสอดคล้องกับการพัฒนาที่สำคัญ ได้แก่ ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) แผนปฏิรูปของสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ (สปท.) และเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDGs) ซึ่งเป็นเป้าหมายพัฒนาในระดับโลกขององค์การสหประชาชาติ โดยยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙) มุ่งในการเสริมจุดแข็งและแก้ไขจุดอ่อนให้เอื้อต่อการพัฒนาภาคการเกษตรในระยะยาว เพื่อบรรลุวิสัยทัศน์ “เกษตรกรรมมั่นคง ภาคการเกษตรมั่งคั่ง ทรัพยากรการเกษตรยั่งยืน” โดยมียุทธศาสตร์และแนวทางการพัฒนา ดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ สร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร โดยสร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร Smart Farmer, Smart Group, Smart Enterprise เสริมสร้างภาคภูมิใจ และความมั่นคงในอาชีพเกษตรกรกร บริหารจัดการแรงงานภาคเกษตรโดยนำนวัตกรรมและเทคโนโลยี มาประยุกต์ใช้

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและยกระดับมาตรฐานสินค้าเกษตร โดยพัฒนาประสิทธิภาพการผลิตและคุณภาพมาตรฐานสินค้า และส่งเสริมการเกษตรตลอดโซ่อุปทานสอดคล้องกับความต้องการของตลาด

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ เพิ่มความสามารถในการแข่งขันภาคการเกษตรด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม โดยพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่อการขับเคลื่อนเกษตรให้สอดคล้องกับไทยแลนด์ ๔.๐ บริหารจัดการเทคโนโลยี สารสนเทศเพื่อการเกษตร และพัฒนาผลงานวิจัยด้านการเกษตรนำไปสู่การผลิตนวัตกรรมเชิงพาณิชย์

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ บริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน โดยบริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรอย่างยั่งยืน และฟื้นฟูและอนุรักษ์ทรัพยากรการเกษตรให้สมดุลและยั่งยืน

ยุทธศาสตร์ที่ ๕ พัฒนาระบบบริหารจัดการภาครัฐ โดยพัฒนาบุคลากรเป็น Smart Officer และ Smart Researcher เชื่อมโยงระบบการทำงานของทุกหน่วยงานในกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และปรับปรุงและพัฒนากฎหมายด้านการเกษตร

๒.๘ แผนปฏิบัติการด้านการเกษตรและสหกรณ์ (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) มุ่งการพัฒนา “เกษตรไทยสู่เกษตรมูลค่าสูง เกษตรกรมีความมั่นคงในการประกอบอาชีพ ภาคเกษตรเติบโตอย่างยั่งยืน” ประกอบด้วย ๔ ประเด็นการพัฒนา ได้แก่

ประเด็นการพัฒนาที่ ๑ ยกระดับศักยภาพเกษตรกรและสถาบันเกษตรกรสู่ผู้ประกอบการธุรกิจ

เกษตรสมัยใหม่

แนวทางการพัฒนา

๑) เสริมสร้างองค์ความรู้และพัฒนาทักษะผู้ประกอบการธุรกิจเกษตรสมัยใหม่ โดยเสริมสร้างองค์ความรู้สมัยใหม่ และพัฒนาทักษะให้กับเกษตรกรและสถาบันเกษตรกรอย่างต่อเนื่อง ทั้งในด้านการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมด้านการเกษตร การผลิตและแปรรูปสินค้าเกษตรที่มีศักยภาพและมีแนวโน้มเติบโตที่ดีในอนาคต เพื่อยกระดับความสามารถไปเป็น Smart Farmer ผู้ประกอบการธุรกิจเกษตร (Startup) และ SMEs เกษตร ตลอดจนการเพิ่มบทบาทเกษตรกรสูงวัยทั้งด้านเศรษฐกิจและสังคม เพื่อถ่ายทอดความรู้ ประสบการณ์ และภูมิปัญญาด้านการเกษตรให้กับคนรุ่นหลัง

๒) สร้างความเข้มแข็งให้เกษตรกรและสถาบันเกษตรกร โดยส่งเสริมการรวมกลุ่มของเกษตรกรรายย่อย และยกระดับสถาบันเกษตรกร (สหกรณ์ วิสาหกิจชุมชน กลุ่มเกษตรกร) ให้เป็น “ผู้ประกอบการยุคใหม่” ที่ก้าวทันและใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยี นวัตกรรม และความคิดสร้างสรรค์ในการสร้างมูลค่าให้กับสินค้าเกษตรและบริการ รวมทั้งยกระดับการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายและการรวมตัวของภาคส่วนต่างๆ เพื่อพัฒนาภาคเกษตร ตลอดจนการปรับตัวสู่ธุรกิจรูปแบบใหม่ๆ ในการขับเคลื่อนธุรกิจทางการเกษตร

๓) ส่งเสริมและสร้างแรงจูงใจในการประกอบอาชีพเกษตรกรกรรม โดยมุ่งเน้นสร้างองค์ความรู้และแรงจูงใจให้ลูกหลานเกษตรกร เกษตรกรรุ่นใหม่ หรือคนรุ่นใหม่ที่สนใจประกอบอาชีพเกษตรกรกรรมให้เข้ามาทำการเกษตรเพิ่มมากขึ้นและสามารถพัฒนาตนเองไปสู่การเป็นผู้ประกอบการธุรกิจเกษตรที่มีศักยภาพ พัฒนาแรงงานเกษตรกรรุ่นใหม่สู่ภาคเกษตรเพื่อทดแทนแรงงานสูงวัย รวมถึงการสร้างจิตสำนึกให้เกษตรกรน้อมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง มาใช้เป็นกรอบแนวทางในการประกอบอาชีพเกษตรกรกรรม

๔) สร้างและพัฒนากำลังคนคุณภาพในภาคเกษตร โดยมุ่งพัฒนาศักยภาพของเจ้าหน้าที่ภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคการศึกษา ผู้ประกอบการ และเกษตรกร เพื่อให้มีความรู้ความสามารถรอบด้าน มีทักษะที่จำเป็นและความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน เพื่อบริการขับเคลื่อนการพัฒนาภาคเกษตรและการผลิตที่เกี่ยวข้อง รวมถึงเตรียมความพร้อมรองรับการเปลี่ยนแปลงและความท้าทายต่างๆ ที่จะเกิดขึ้นในอนาคต

๕) สนับสนุนการเข้าถึงแหล่งเงินทุนและแก้ไขปัญหาหนี้สินเกษตรกร โดยส่งเสริมและสนับสนุนให้เกษตรกรและสถาบันเกษตรกรสามารถเข้าถึงแหล่งเงินทุนได้อย่างสะดวกและมีประสิทธิภาพ เสริมสร้างองค์ความรู้ด้านการเงิน การเขียนแผนประกอบธุรกิจ และการทำบัญชีรายได้เพื่อประกอบธุรกิจ การสร้างวินัยทางการเงิน เพื่อสร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกร รวมทั้งจัดตั้งศูนย์ให้คำปรึกษาแนะนำช่วยเหลือแก้ไขปัญหาหนี้สินและการถูกฟ้องร้องดำเนินคดีของเกษตรกร

ประเด็นการพัฒนาที่ ๒ ส่งเสริมและพัฒนการผลิตสินค้าเกษตรและบริการมูลค่าสูง

แนวทางการพัฒนา

๑) ส่งเสริมและสนับสนุนปัจจัยการผลิตที่มีคุณภาพมาตรฐาน โดยพัฒนาและจัดหาปัจจัยการผลิตที่มีคุณภาพและมีปริมาณเพียงพอต่อความต้องการของเกษตรกร รวมทั้งสนับสนุนองค์ความรู้ในการใช้ปัจจัยการผลิตอย่างถูกวิธีและเหมาะสม เพื่อให้เกิดการใช้ประโยชน์อย่างรู้คุณค่าและมีความปลอดภัย ตลอดจนสนับสนุนการเข้าถึงทรัพยากรและปัจจัยการผลิตที่สะดวกและรวดเร็ว

๒) พัฒนาและยกระดับการผลิต การแปรรูปสินค้าเกษตร และบริการมูลค่าสูง

๒.๑) ส่งเสริมการผลิต การแปรรูป และการบริการ ที่มีคุณภาพ มาตรฐาน และความปลอดภัย ตลอดโซ่อุปทาน ด้วยการปรับโครงสร้างการผลิตจากผลิตมากแต่สร้างรายได้น้อย (More for Less) ไปสู่การผลิตน้อยแต่สร้างรายได้มาก (Less for More) และการปรับเปลี่ยนการปลูกพืชในพื้นที่ที่ไม่เหมาะสมไปสู่การผลิต

สินค้าเกษตรที่มีมูลค่าสูง รวมทั้งส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์ที่ตอบโจทย์ความต้องการของตลาด ตลอดจนการส่งเสริมการบริการมูลค่าสูง

๒.๒) สร้างมูลค่าเพิ่มสินค้าเกษตร โดยอาศัยข้อได้เปรียบด้านความหลากหลายทางชีวภาพ ที่สามารถพัฒนาต่อยอดโครงสร้างธุรกิจการเกษตรด้วยการสร้างมูลค่าเพิ่ม เน้นเกษตรคุณภาพสูงและขับเคลื่อน การเกษตรด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม รวมถึงส่งเสริมการสร้างตราสินค้า (Branding) และเรื่องราวแหล่งกำเนิด สินค้า (Storytelling)

๓) ยกย่องมาตรฐานสินค้าเกษตรและพัฒนาระบบตรวจสอบย้อนกลับ สร้างความเข้าใจให้กับ ผู้ผลิตถึงแหล่งที่มา ชนิด ปริมาณ คุณภาพ ตลอดจนการเก็บรักษาวัตถุดิบ ก่อนเข้าสู่กระบวนการแปรรูป เพื่อให้ วัตถุดิบที่เข้าสู่กระบวนการผลิตมีคุณภาพ มาตรฐาน และปลอดภัยต่อผู้บริโภค รวมถึงจัดให้มีระบบการตรวจ รับรองคุณภาพมาตรฐานสินค้าเกษตรอย่างเพียงพอ เพื่อให้สามารถตรวจสอบข้อมูลได้ตลอดกระบวนการ เป็นการ สร้างความเชื่อมั่นด้านความปลอดภัยให้แก่ผู้บริโภค

๔) ส่งเสริมและพัฒนากิจการผลิตสินค้าเกษตรที่เชื่อมโยงกับอุตสาหกรรมอนาคต

๔.๑) พัฒนาและต่อยอดจากอุตสาหกรรมเดิมที่มีศักยภาพในกลุ่มอาหาร เกษตร และเทคโนโลยี ชีวภาพ มาเป็นวัตถุดิบตั้งต้นสำหรับการแปรรูปในอุตสาหกรรมต่อเนื่องและอุตสาหกรรมที่มีแนวโน้มเติบโต ในอนาคตให้เป็นผลิตภัณฑ์ใหม่ที่มีมูลค่าสูง และตอบสนองพฤติกรรมของผู้บริโภคที่เปลี่ยนแปลงไป

๔.๒) พัฒนาการเกษตรในเขตเศรษฐกิจพิเศษ โดยเฉพาะพื้นที่ที่เป็นพื้นที่อุตสาหกรรมแห่ง อนาคต ซึ่งเป็นแหล่งรองรับวัตถุดิบทางการเกษตรที่สำคัญ มุ่งเน้นการยกระดับผลผลิตทางการผลิตเพื่อสร้างมูลค่า ผ่านคลัสเตอร์เกษตรที่สนับสนุนอุตสาหกรรม S-Curve และ New S-Curve รวมทั้งขยายผลการใช้เทคโนโลยีเพื่อ การเกษตรสมัยใหม่ ตลอดจนยกระดับผลิตภัณฑ์ให้มีมูลค่าเพิ่มด้วยนวัตกรรมและการตลาด

๕) สร้างความตระหนักรู้เกี่ยวกับการผลิตและการบริโภคสินค้าเกษตรที่มีคุณภาพและ มีความปลอดภัย เพื่อให้ผู้ผลิตและผู้บริโภคเกิดความตระหนักในการทำการเกษตรที่มีคุณภาพและปลอดภัย รวมถึงความสำคัญของกระบวนการผลิตที่ดีตลอดโซ่อุปทาน ตลอดจนสร้างความรู้ความเข้าใจและแรงจูงใจในการ ปรับเปลี่ยนรูปแบบการทำเกษตรของเกษตรกร

๖) ส่งเสริมการท่องเที่ยววิถี เป็นการพัฒนาให้คนในท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชน ของตนเองให้เข้มแข็ง โดยส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงเกษตรที่เน้นภูมิปัญญาท้องถิ่น ถ่ายทอดเรื่องราวและ อนุรักษ์วิถีชีวิตชุมชน ส่งเสริมการท่องเที่ยวเศรษฐกิจมูลค่าสูงที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม พร้อมทั้งส่งเสริมการจำหน่ายสินค้าต่างๆ ของท้องถิ่น

ประเด็นการพัฒนาที่ ๓ เพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการทรัพยากรทางการเกษตร แนวทางการพัฒนา

๑) ส่งเสริมการผลิตและการบริโภคสินค้าเกษตรที่รักษาระบบนิเวศและเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม เพื่อสร้างความมั่นคงทางอาหารและพลังงาน ให้เกิดการเข้าถึงอาหารที่มีอย่างเพียงพอสำหรับการบริโภคอาหาร มีความปลอดภัยและมีคุณค่าทางโภชนาการเหมาะสม รักษาความสมดุลของระบบนิเวศและความคงอยู่ของฐาน ทรัพยากรอาหารทางธรรมชาติของประเทศ ทั้งในภาวะปกติหรือเกิดภัยพิบัติสาธารณภัยอันเกี่ยวเนื่องจากอาหาร รวมทั้งการส่งเสริมการทำเกษตรกรรมยั่งยืน

๒) ส่งเสริมให้เกษตรกรใช้สารเคมีทางการเกษตรอย่างถูกต้อง เหมาะสม และมีความปลอดภัย โดยบริหารจัดการการใช้สารเคมีในภาคเกษตรทั้งระบบให้เป็นไปตามมาตรฐานสากล ส่งเสริมให้เกษตรกร ปรับเปลี่ยนวิธีการทำการเกษตรที่เหมาะสม ส่งเสริมการใช้สารเคมีอย่างถูกต้องปลอดภัย และการใช้สารชีวภัณฑ์ ทดแทนในการป้องกันกำจัดศัตรูพืช เพื่อลดต้นทุนการผลิตและสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าเกษตร

๓) ส่งเสริมการบริหารจัดการวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรอย่างเต็มประสิทธิภาพ (Zero Waste) โดยการบริหารจัดการของเสีย / ขยะจากฟาร์ม / แปลงเกษตรอย่างเป็นระบบ หยุดการเผาเพื่อลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม ด้วยการนำวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรมาใช้ประโยชน์อย่างคุ้มค่า / แปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์อื่นๆ เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม

๔) สร้างความสมดุลในการใช้ทรัพยากรทางการเกษตร

๔.๑) พัฒนากลไกทางเศรษฐศาสตร์และมาตรการจูงใจในการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์จากความหลากหลายทางชีวภาพอย่างสมดุล และสร้างกลไกการใช้ประโยชน์อย่างอื่นและการแบ่งปันผลประโยชน์อย่างเท่าเทียมและยุติธรรมในระดับท้องถิ่น

๔.๒) สนับสนุนการเข้าถึงที่ดิน ทรัพยากรและปัจจัยการผลิต โดยส่งเสริมให้เกษตรกรมีที่ดินทำกิน ด้วยการบริหารจัดการที่ดินทำกินแก่เกษตรกรรายย่อยและผู้ด้อยโอกาส และการจัดที่ดินให้แก่ เกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดิน

๔.๓) การจัดการน้ำทั้งระบบเพื่อให้เกิดความสมดุลทั้งด้านการจัดหา การใช้ และการอนุรักษ์ และการจัดการในภาวะวิกฤต เพื่อบริหารจัดการน้ำ และเพิ่มประสิทธิภาพแหล่งน้ำ รวมถึงการปฏิบัติการทำฝนเทียมเพื่อเพิ่มปริมาณน้ำในพื้นที่เกษตร

๕) ลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก โดยส่งเสริมการหยุดการเผาในพื้นที่การเกษตร การลดการปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ และก๊าซเรือนกระจกจากกระบวนการผลิตในภาคเกษตร รวมถึงการตลาดสำหรับสินค้าคาร์บอนต่ำ ตลอดจนผลักดันให้เกิดการบูรณาการแนวทางและมาตรการในการปรับตัว เพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศในทุกภาคส่วนและทุกระดับ

ประเด็นการพัฒนาที่ ๔ พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกด้านการเกษตร แนวทางการพัฒนา

๑) พัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน และระบบโลจิสติกส์เกษตร เพื่ออำนวยความสะดวกและเอื้อต่อการบริหารจัดการสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์ตลอดโซ่อุปทานอย่างมีประสิทธิภาพ มีมาตรฐาน และเพียงพอต่อความต้องการ

๒) สร้างหลักประกันเพื่อความมั่นคงทางการเกษตร

๒.๑) ส่งเสริมการทำเกษตรพันธสัญญาที่เป็นธรรม เพื่อสร้างความไว้วางใจ ความเชื่อมั่นและความร่วมมือ ทำให้เกษตรกรเกิดความเข้มแข็งและสามารถแข่งขันในตลาดการค้าเสรีได้

๒.๒) ส่งเสริมการทำประกันภัยสินค้าเกษตร เพื่อให้เกษตรกรได้รับความคุ้มครองความเสียหายหรือความสูญเสียของพืชผลทางการเกษตรที่เกิดจากภัยพิบัติทางธรรมชาติภัยศัตรูพืช และโรคระบาด ซึ่งจะช่วยสร้างเสถียรภาพทางรายได้และความมั่นคงในอาชีพให้แก่เกษตรกร

๓) ส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์ โดยส่งเสริมการวิจัยเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของภาคเกษตรและอุตสาหกรรมเกษตร การวิจัยเพื่อลดความเหลื่อมล้ำ และการวิจัยเพื่อการจัดการทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม รวมทั้งให้ความสำคัญกับการส่งเสริม และ ต่อยอดผลงานวิจัยสู่เชิงพาณิชย์

๔) ส่งเสริมและพัฒนาระบบตลาดสินค้าเกษตร โดยมุ่งส่งเสริมการขับเคลื่อนการประกอบธุรกิจการค้าสินค้าเกษตรด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม ในการส่งเสริมและเพิ่มโอกาสการขยายตลาดสินค้าเกษตรไทย ทั้งในและต่างประเทศ รวมถึงการสร้างแพลตฟอร์มออนไลน์ต่างๆ เพื่อจำหน่ายสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์ ตลอดจนการประชาสัมพันธ์และจัดแสดงสินค้าและผลิตภัณฑ์

๕) พัฒนาระบบฐานข้อมูลขนาดใหญ่ (Big Data) ด้านการเกษตร โดยส่งเสริมให้มีการพัฒนาระบบฐานข้อมูลสารสนเทศการเกษตร (Big Data) ที่มีมาตรฐานและครบวงจรตลอดโซ่อุปทานตั้งแต่การผลิตจนถึงการตลาด จัดทำข้อมูลให้เป็นเอกภาพจากฐานข้อมูลเดียวกัน (Single Big Data) โดยเชื่อมโยงข้อมูลการเกษตรของทั้งประเทศ

๖) ปรับปรุงกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องกับภาคเกษตร โดยส่งเสริมการพัฒนาและปรับปรุงกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับต่างๆ ให้มีความทันสมัย สอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจและสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป ซึ่งเอื้อต่อการพัฒนาและสร้างความเข้มแข็งให้ภาคเกษตร

๒.๙ แผนปฏิบัติการราชการของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) เป็นแผนหลักในการขับเคลื่อนภารกิจของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ไปสู่การปฏิบัติที่ชัดเจนและเป็นรูปธรรม เพื่อให้บรรลุเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ และแผนอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งนำไปใช้เป็นข้อมูลประกอบการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ และนำไปใช้ในการติดตามและประเมินผลโครงการสำคัญประจำปีงบประมาณ ตลอดจนผู้บริหารสามารถใช้เป็นเครื่องมือในการกำกับดูแล และติดตามผลการดำเนินงานของโครงการ/กิจกรรมต่างๆ ในแต่ละผลผลิตให้สามารถดำเนินการได้ตามเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ มีความคุ้มค่า เกิดประโยชน์สูงสุดต่อการบริหารราชการแผ่นดินในภาพรวม มีวิสัยทัศน์ คือ “เกษตรกรมีคุณภาพชีวิตที่ดี มีรายได้เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ ๑๐ ต่อปี” โดยมีเป้าหมายผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศสาขาเกษตรเพิ่มขึ้น ผลผลิตทางการผลิตของภาคเกษตรเพิ่มขึ้น รายได้เงินสดสุทธิครัวเรือนเกษตรเพิ่มขึ้น สถาบันเกษตรกร (สหกรณ์ วิสาหกิจชุมชน กลุ่มเกษตรกร) มีศักยภาพเพิ่มขึ้น และการบริหารจัดการทรัพยากรเพื่อการผลิตทางการเกษตรมีความสมดุล ประกอบด้วย ๕ ประเด็นการพัฒนา ๒๘ แนวทางการพัฒนา ได้แก่

ประเด็นการพัฒนาที่ ๑ เสริมสร้างความมั่นคงทางการเกษตร มีแนวทางการพัฒนา คือ การป้องกันและแก้ไขปัญหาที่มีผลกระทบต่อความมั่นคงทางการเกษตร

ประเด็นการพัฒนาที่ ๒ ยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขันของภาคเกษตร มีแนวทางการพัฒนา คือ เกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น เกษตรปลอดภัย เกษตรชีวภาพ เกษตรแปรรูป เกษตรอัจฉริยะ การพัฒนาระบบนิเวศการเกษตร ท่องเที่ยวเกษตรเชิงสร้างสรรค์และวัฒนธรรม โครงสร้างพื้นฐานและระบบโลจิสติกส์ การเกษตร การสร้างความเข้มแข็งของสถาบันเกษตรกร (สหกรณ์ วิสาหกิจชุมชน กลุ่มเกษตรกร) ให้เป็นผู้ประกอบการยุคใหม่ และการพัฒนาการเกษตรในเขตเศรษฐกิจพิเศษ

ประเด็นการพัฒนาที่ ๓ สร้างความเสมอภาคและกระจายความเท่าเทียมทางสังคมเกษตร มีแนวทางการพัฒนา คือ การเสริมสร้างทุนทางสังคม การรองรับสังคมเกษตรสูงวัยเชิงรุก การยกระดับศักยภาพของเกษตรกร รายย่อยให้เป็นผู้ประกอบการธุรกิจ และการสร้างสภาพแวดล้อมและกลไกที่ส่งเสริมการพัฒนาเศรษฐกิจฐานราก

ประเด็นการพัฒนาที่ ๔ บริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน มีแนวทางการพัฒนา คือ การพัฒนาพื้นที่เกษตรกรรมเชิงนิเวศการสร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคมเศรษฐกิจสีเขียวการสร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคมเศรษฐกิจภาคทะเล การสร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคมที่เป็นมิตรต่อสภาพภูมิอากาศ การจัดการมลพิษที่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสารเคมีในภาคเกษตรทั้งระบบให้ เป็นไปตามมาตรฐานสากลการจัดการจัดการน้ำเชิงลุ่มน้ำทั้งระบบเพื่อเพิ่มความมั่นคงด้านน้ำของประเทศ การเพิ่มผลผลิตของน้ำทั้งระบบในการใช้น้ำอย่างประหยัด รู้คุณค่า และสร้างมูลค่าเพิ่มจากการใช้น้ำให้ทัดเทียมกับระดับสากล

ประเด็นการพัฒนาที่ ๕ พัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐและงานวิจัยด้านการเกษตร มีแนวทางการพัฒนา คือ การพัฒนาบริการประชาชน การพัฒนาระบบบริหารงานภาครัฐ การสร้างและพัฒนา

บุคลากรภาครัฐ การป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบ การพัฒนากฎหมาย และการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยี และนวัตกรรมทางการเกษตร

๒.๑๐ นโยบายรัฐบาลที่เกี่ยวข้องกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

นายเศรษฐา ทวีสิน นายกรัฐมนตรี แถลงต่อรัฐสภา เมื่อวันที่ ๑๑ กันยายน ๒๕๖๖ โดยคณะรัฐมนตรีได้แถลงนโยบายต่อรัฐสภาให้ทราบถึงรัฐบาลชุดนี้มีนโยบายที่จะพิทักษ์รักษาไว้ซึ่งสถาบันพระมหากษัตริย์ สร้างความเข้าใจที่ถูกต้อง และเผยแพร่ข้อมูลเกี่ยวกับการปฏิบัติพระราชกรณียกิจของสถาบันพระมหากษัตริย์ รวมทั้งการดำเนินงานของประชาชนจิตอาสาพระราชทานตามแนวพระราชดำริอย่างต่อเนื่อง ตลอดจนส่งเสริมสถาบันศาสนาให้เป็นกลไกในการสร้างคุณธรรมและจริยธรรมในการดำเนินชีวิต เพื่อแก้ปัญหาสร้างความพร้อม และวางรากฐานอนาคตให้กับคนไทยทุกคน รัฐบาลมีกรอบนโยบายในการบริหารและพัฒนาประเทศตามกรอบความเร่งด่วน ประกอบด้วย กรอบระยะสั้น กรอบระยะกลางและระยะยาว โดยมีนโยบายหลักได้แก่

๑. กรอบระยะสั้น รัฐบาลมีความจำเป็นที่จะต้องการกระตุ้นการใช้จ่าย จุดประกายให้เครื่องยนต์ทางเศรษฐกิจกลับมาเติบโตอีกครั้ง ประกอบกับการเร่งแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าของประชาชนอย่างเร่งด่วนและรวดเร็ว

๒. กรอบระยะกลางและระยะยาว รัฐบาลจะเสริมขีดความสามารถให้กับประชาชน ผ่านการสร้างรายได้ ลดรายจ่าย สร้างโอกาส ลดความเหลื่อมล้ำ และสร้างคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นให้กับประชาชนทุกคน

๒.๑๑ นโยบายของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (ร้อยเอก ธรรมนัส พรหมเผ่า) ได้มีแนวทางการพัฒนา “เกษตรกรต้องอยู่ดี สินค้าเกษตรมูลค่าสูง ทรัพยากรเกษตรยั่งยืน” โดยมีนโยบายหลัก และประเด็นข้อสั่งการดังนี้

๒.๑๑.๑ นโยบายหลัก ได้แก่

- ๑) จัดตั้งศูนย์บริการประชาชนภาคการเกษตร
- ๒) ขับเคลื่อนภารกิจ ยกระดับ MR. สินค้าเกษตร
- ๓) ป้องกัน แก้ไข ฟื้นฟู รับมือภัยแล้ง/ภัยพิบัติทางธรรมชาติ
- ๔)ปราบปรามการลักลอบนำเข้าสินค้าเกษตรผิดกฎหมาย
- ๕) ผลักดันสินค้าเกษตรและบริการมูลค่าสูง ๑ ท้องถิ่น ๑ สินค้าเกษตรมูลค่าสูง
- ๖) ส่งเสริมเกษตรกร/สถาบันเกษตรกรเป็นผู้ให้บริการทางการเกษตรแบบครบวงจร
- ๗) ทำการเกษตรที่ใส่ใจสิ่งแวดล้อม (Go Green) ด้วย BCG/Carbon Credit
- ๘) สร้างระบบประกันภัยเกษตรกรไทย สุขใจถ้วนหน้า
- ๙) บริการทางการเกษตรที่ใช่ เลือกใช้ให้เหมาะสม

๒.๑๑.๒ ประเด็นข้อสั่งการ ได้แก่

- ๑) เปลี่ยน ส.ป.ก. เป็นโฉนด เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตเกษตรกร
- ๒) โครงการสร้างอาชีพ สร้างรายได้เกษตรกร ที่ได้รับการพักชำระหนี้
- ๓) โครงการจัดงานมหกรรมพืชสวนโลก จังหวัดอุดรธานี
- ๔) การขยายผลการดำเนินการโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

- ๕) การแก้ไขปัญหาการทำประมง
- ๖) การพัฒนาพันธุ์พืชและพันธุ์สัตว์
- ๗) การเปิดขยายตลาดสินค้าเกษตรต่างประเทศ (ปรับบทบาททูตเกษตร)
- ๘) การลงพื้นที่ตรวจราชการของรัฐมนตรีว่าการ และรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

๒.๑๒ ประเด็นการพัฒนาตามแผนพัฒนาจังหวัด/กลุ่มจังหวัด

๒.๑๒.๑ ยุทธศาสตร์ในการพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน ๑ (จังหวัดเลย จังหวัดอุดรธานี จังหวัดบึงกาฬ จังหวัดหนองบัวลำภู และจังหวัดหนองคาย)

(๑) ทิศทางการพัฒนา

กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน ๑ ประกอบด้วย ๕ จังหวัด ตั้งอยู่ตอนบน ของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ คือ อุดรธานี เลย หนองคาย หนองบัวลำภู และบึงกาฬ มีชัยภูมิโดดเด่นที่เชื่อมโยงไปสู่ “ประตูการค้าการลงทุนในภูมิภาคแม่น้ำโขง” ซึ่งมีมูลค่าการค้าชายแดนไทยกับสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว (สปป.ลาว) สูงที่สุดของประเทศแล้ว ยังมีจังหวัดหนองคายที่ตั้งอยู่ตรงข้ามกับเมืองหลวงสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว (สปป.ลาว) นอกจากนี้ ยังได้นำยุทธศาสตร์เศรษฐกิจภาคตะวันออกเฉียงเหนือและเป้าหมายการพัฒนาภาคมาเป็นกรอบแนวคิด ในการจัดทำแผนพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน ๑ โดยมุ่งเน้นในเรื่อง

- (๑) การน้อมนำและประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
- (๒) คนเป็นศูนย์กลางของการพัฒนาอย่างมีส่วนร่วม
- (๓) การสนับสนุนและส่งเสริมแนวคิดการปฏิรูปประเทศ
- (๔) การพัฒนาสู่ความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน สังคมน่าอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข

(๒) แนวทางการพัฒนาภาค

- (๒.๑) พัฒนาภาคเกษตรไปสู่เกษตรสมัยใหม่เพื่อต่อยอดไปสู่เศรษฐกิจชีวภาพ
- (๒.๒) บริหารจัดการน้ำให้เพียงพอเพื่อรองรับการพัฒนา
- (๒.๓) พัฒนาผลิตภัณฑ์พื้นถิ่นไปสู่มาตรฐานสากลเพื่อสร้างเศรษฐกิจในชุมชน
- (๒.๔) พัฒนาเมืองเขตเศรษฐกิจพิเศษและเมืองชายแดน รวมทั้งพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (NeEC-Bioeconomy) ให้เป็นพื้นที่เศรษฐกิจหลักของภาค
- (๒.๕) พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวสำคัญและแหล่งท่องเที่ยวชุมชนให้ได้มาตรฐาน
- (๒.๖) ยกกระดับคุณภาพชีวิตให้ได้มาตรฐานและแก้ปัญหาคาความยากจนให้กับผู้มีรายได้น้อย เพื่อลดความเหลื่อมล้ำทางสังคม

(๓) เป้าหมายการพัฒนาภาค

๑. บทบาทของภาคตะวันออกเฉียงเหนือเป็นฐานการผลิตการเกษตรทั้งข้าว อ้อยโรงงาน มันสำปะหลัง และเป็นแหล่งผลิตข้าวหอมมะลิที่ดีที่สุดของประเทศ รวมทั้งมีทำเลที่ตั้งที่มีศักยภาพเหมาะสมกับการเชื่อมโยงพื้นที่เศรษฐกิจหลักทั้งในประเทศและประเทศเพื่อนบ้าน มีทรัพยากรท่องเที่ยวที่หลากหลาย และมีสถาบันการศึกษาและสถาบันวิจัยที่มีความสามารถเฉพาะทางที่โดดเด่น แต่มีปัญหาพื้นฐาน คือ คนมีปัญหาด้าน

ด้านความยากจนและคุณภาพชีวิต ประสบอุทกภัยและภัยแล้งซ้ำซาก และดินคุณภาพต่ำ ดังนั้น การพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมภาคตะวันออกเฉียงเหนือจำเป็นต้องแก้ไขปัญหาดังกล่าวพื้นฐานโดยใช้ความรู้เทคโนโลยี นวัตกรรม และความคิดสร้างสรรค์รวมทั้งการใช้ประโยชน์จากการเชื่อมโยงกับประเทศเพื่อนบ้าน ในการเสริมสร้างความเข้มแข็งเศรษฐกิจภายในภาคให้มีการเจริญเติบโตได้อย่างเต็มศักยภาพ

๒. ทิศทางการพัฒนาภาค การพัฒนาภาคตะวันออกเฉียงเหนือกำหนดทิศทางการพัฒนา ตามแนวคิดการเป็นฐานการผลิตของประเทศที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม เป็นประตูเชื่อมโยงประเทศเพื่อนบ้าน เพื่อสร้างโอกาสในการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันและยกระดับคุณภาพชีวิตประชาชน โดยกำหนดทิศทางการพัฒนาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (Northeast Direction) ที่ให้ความสำคัญกับการพัฒนา ๓G ได้แก่

๑) การเป็นฐานการผลิตของประเทศที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม (Green) เน้นส่งเสริมเกษตรปลอดภัย เกษตรอินทรีย์ ขับเคลื่อนการพัฒนาด้วยโมเดลเศรษฐกิจ BCG (เศรษฐกิจชีวภาพ เศรษฐกิจหมุนเวียน และเศรษฐกิจสีเขียว หรือ Bio Circular Green Economy) และการบริหารจัดการน้ำอย่างยั่งยืน

๒) การเป็นประตูเชื่อมโยงประเทศเพื่อนบ้าน (Gate) ใช้โอกาสจากการเชื่อมโยงเศรษฐกิจชายแดน ระเบียงเศรษฐกิจพิเศษ พัฒนาการค้า การลงทุน การท่องเที่ยว และโลจิสติกส์

๓) การเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันและยกระดับคุณภาพชีวิตประชาชน (Growth) ใช้องค์ความรู้ เทคโนโลยี นวัตกรรม และความคิดสร้างสรรค์ในการพัฒนาพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สนับสนุนการพัฒนาศูนย์กลางบริการทางการแพทย์ พัฒนาเศรษฐกิจฐานรากท่องเที่ยวชุมชน และยกระดับคุณภาพชีวิตของคนทุกช่วงวัย

๓. พัฒนาภาคตะวันออกเฉียงเหนือให้เป็น “ศูนย์กลางเศรษฐกิจของอนุภูมิภาค ลุ่มแม่น้ำโขง”

๔. การกำหนดแนวทางการพัฒนาภาคตะวันออกเฉียงเหนือได้พิจารณาถึงความเชื่อมโยงกับแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๓ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) พร้อมทั้งพิจารณาโอกาส ศักยภาพ ปัญหา และข้อจำกัดของภาค เพื่อพัฒนาไปสู่การเป็น “ศูนย์กลางเศรษฐกิจของอนุภูมิภาค ลุ่มแม่น้ำโขง” โดยใช้ความรู้ เทคโนโลยี นวัตกรรม และความคิดสร้างสรรค์ ในการเสริมสร้างความเข้มแข็งของเศรษฐกิจภายในภาคให้มีการเจริญเติบโตได้อย่างเต็มศักยภาพ และการแสวงหาโอกาสการนำความรู้ เทคโนโลยีและนวัตกรรมมาช่วยขับเคลื่อนการพัฒนา โดยมีแนวทางการพัฒนา ดังนี้

- ๑) พัฒนาภาคเกษตรด้วยเทคโนโลยีสมัยใหม่มุ่งสู่ฐานเศรษฐกิจชีวภาพที่มีมูลค่าสูง
- ๒) บริหารจัดการน้ำให้เพียงพอเพื่อรองรับการพัฒนาเมืองและกิจกรรมทางเศรษฐกิจ
- ๓) พัฒนาผลิตภัณฑ์พื้นถิ่นไปสู่มาตรฐานสากลเพื่อสร้างเศรษฐกิจในชุมชน
- ๔) พัฒนาเมืองเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษชายแดนและเมืองชายแดน รวมทั้งพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (NeEC-Bioeconomy) ให้เป็นพื้นที่เศรษฐกิจหลักของภาค
- ๕) พัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยวหลักและแหล่งท่องเที่ยวชุมชนให้ได้มาตรฐาน เพื่อสร้างรายได้ให้กับชุมชน

๖) ยกระดับคุณภาพชีวิตของคนทุกช่วงวัยให้ได้มาตรฐานและแก้ปัญหาความยากจนให้กับผู้มีรายได้น้อยเพื่อลดความเหลื่อมล้ำทางสังคม

(๔) เป้าหมายการพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน ๑

“ศูนย์กลางการท่องเที่ยวของอนุภูมิภาค ลุ่มแม่น้ำโขง ศูนย์กลางการค้าและโลจิสติกส์ เกษตรอุตสาหกรรมมูลค่าสูง เมืองน่าอยู่อย่างยั่งยืน”

ความหมาย

ศูนย์การท่องเที่ยวของอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน ๑ มีอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวมาตรฐาน โดยเฉพาะการท่องเที่ยวศรัทธา ความเชื่อ ศิลปวัฒนธรรมและเชื่อมโยงเพื่อนบ้าน ในอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง สนองความต้องการของตลาดท่องเที่ยว เชื่อมโยงกับแหล่งท่องเที่ยวชั้นนำในระดับประเทศและระดับโลก

ศูนย์กลางการค้าและโลจิสติกส์ กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน ๑ มีการค้า การลงทุน การค้าชายแดน และการบริการ เช่น ค้าปลีก ค้าส่ง การส่งออก การธนาคาร การประกันภัยฯลฯ รวมถึงสาขาที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ โลจิสติกส์ เป็นต้น ที่จะขยายสู่การค้าสากลกับนานาชาติอารยประเทศ การขนส่งที่มีประสิทธิภาพ (Transport Efficiency) เพิ่มประสิทธิภาพการขนส่งและโลจิสติกส์ โดยพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานคมนาคมขนส่งให้เชื่อมโยงฐานการผลิต แหล่งเกษตรกรรมและอุตสาหกรรม ประตุการค้าและสถานที่ท่องเที่ยวที่สำคัญ เชื่อมต่อระหว่างรูปแบบการขนส่งต่างๆ และเชื่อมโยงระหว่างเมืองหลักในภูมิภาค

เกษตรอุตสาหกรรมมูลค่าสูง กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน ๑ มีการเกษตรเพาะปลูกพืชต่างๆ รวมทั้งการเลี้ยงสัตว์และการประมง เกษตรกรในกลุ่มจังหวัดมีอาชีพ มีรายได้ผลผลิตจากการเกษตรชั้นนำเพื่อการแปรรูปสร้างมูลค่าเพิ่ม ในพื้นที่ตามความต้องการของตลาด ด้วยเทคโนโลยี นวัตกรรมชั้นนำ

เมืองน่าอยู่อย่างยั่งยืน กระบวนการพัฒนาเมืองเพื่อให้ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดีมีความสุขได้รับโอกาสที่เท่าเทียม มีความสามารถในการแข่งขันทั้งในด้านสังคม เศรษฐกิจ อันจะก่อให้เกิดความเป็นเอกภาพของเมือง และชุมชน และมีการบริหารราชการอย่างโปร่งใสยุติธรรม โดยให้ประชาชนมีส่วนร่วมในกระบวนการพัฒนาทุกขั้นตอน

- (๑) เป็นเมืองที่มีสิ่งแวดล้อมทางกายภาพและที่อยู่อาศัยที่สะอาดและปลอดภัย
- (๒) มีระบบนิเวศอยู่ในภาวะสมดุลสภาพและยั่งยืน
- (๓) มีชุมชนเข้มแข็งช่วยเหลือเกื้อกูลไม่เอารัดเอาเปรียบ
- (๔) ประชาชนมีส่วนร่วมในการกำหนด ควบคุม ตัดสินใจ เกี่ยวกับเรื่องที่มีผลกระทบต่อสุขภาพ
- (๕) ประชาชนได้รับการตอบสนองต่อความจำเป็นพื้นฐานของชีวิต

กรอบการดำเนินงานการพัฒนากลุ่มจังหวัด

โดยให้มีความสอดคล้องกับหลักการบริหารงานเชิงพื้นที่แบบบูรณาการไปจนถึงยุทธศาสตร์ชาติ สามารถบริหารงาน แก้ปัญหา และพัฒนาได้อย่างมีประสิทธิภาพ ตอบสนองความต้องการของประชาชน ให้ได้รับประโยชน์สูงสุด กรอบการดำเนินงานการพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน ๑ ระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) อยู่ภายใต้นโยบาย หลักเกณฑ์ และวิธีการจัดทำแผนพัฒนากลุ่มจังหวัด ที่คณะกรรมการบูรณาการนโยบายพัฒนาภาค (ก.บ.ภ.) คณะกรรมการนโยบายการบริหารงานจังหวัด และกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ (ก.น.จ.) คณะกรรมการบริหารงานกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ (ก.บ.ก.) และคณะกรรมการบริหารงานจังหวัดแบบบูรณาการ (ก.บ.จ.) กำหนดไว้ เป็นเครื่องมือในการกำหนดเป้าหมาย และความต้องการด้านพัฒนาพื้นที่ของภาค ที่ต้องมีความเชื่อมโยงกันในระดับภูมิภาคและ/หรือระหว่างประเทศ โดยผ่านช่องทางการดำเนินงานของกลุ่มจังหวัดฯ เพื่อขับเคลื่อนและเชื่อมโยงให้เป็นไปตามเป้าหมายการพัฒนา กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน ๑ ระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) ร่วมกันระหว่างภาคราชการ ภาคเอกชน ภาคประชาสังคม ประชาชน สถาบันการศึกษา ส่งเสริม สนับสนุน กระตุ้นให้เกิดการดำเนินงานพัฒนาในพื้นที่ โดยได้กำหนดตำแหน่งการพัฒนา “ศูนย์กลางการท่องเที่ยวอารยธรรมลุ่มน้ำโขง” ประกอบด้วยวัตถุประสงค์ และทิศทางการพัฒนา ในอนาคตของกลุ่มจังหวัด

- ๑) เป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยวของอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง

๒) เพื่อการยกระดับเศรษฐกิจและเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันทางการเกษตร การค้า การลงทุน การค้าชายแดนและการท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัดเชื่อมโยงกับประเทศเพื่อนบ้านให้มีการเติบโตอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน

- ๓) รักษาสมดุลทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน
- ๔) เสริมสร้างความมั่นคงและยกระดับการพัฒนาคุณภาพชีวิตสู่สังคมที่มีความสุข

เป้าประสงค์การพัฒนา

๑. เศรษฐกิจของกลุ่มจังหวัดมีการเติบโตอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน
๒. ยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขันทางการผลิต การค้า การลงทุน การค้าชายแดน และการท่องเที่ยว โดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น เทคโนโลยีและนวัตกรรม
๓. รักษาสมดุลทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน
๔. ยกระดับการพัฒนาคุณภาพชีวิต

ทิศทางพัฒนาที่กลุ่มจังหวัดให้ความสำคัญ

๑. ส่งเสริมและพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวสำคัญและแหล่งท่องเที่ยวชุมชนสู่มาตรฐานสากล
๒. สร้างเครือข่ายตลาดท่องเที่ยวชุมชน ศูนย์กลางการท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติวัฒนธรรม ศาสนา ความเชื่อของอนุภูมิภาคแม่น้ำโขงเชื่อมโยงกับแหล่งท่องเที่ยวชั้นนำระดับประเทศและระดับโลก
๓. พัฒนาเมือง เขตเศรษฐกิจพิเศษและเมืองชายแดน รวมทั้งพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (NeEC-Bioeconomy) ให้เป็นพื้นที่เศรษฐกิจหลักของภาค
๔. พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานคมนาคมขนส่งให้เชื่อมโยงฐานการผลิตครอบคลุมทุกพื้นที่
๕. สร้างศูนย์กลางการค้าและโลจิสติกส์ ที่มีประสิทธิภาพ (Transport Efficiency) เชื่อมต่อระหว่างรูปแบบการขนส่งต่างๆ และเชื่อมโยงระหว่างเมืองหลักในภูมิภาค สู่เส้นทางสายระเบียงเศรษฐกิจ GMS
๖. สร้างประตูการค้า ขยายตลาดสู่การค้าสากลกับนานาชาติ (การค้า การลงทุน การค้าชายแดน การท่องเที่ยวและบริการ)
๗. พัฒนาเศรษฐกิจ การค้า การลงทุน และการค้าชายแดนเชื่อมโยงกับประเทศเพื่อนบ้าน
๘. พัฒนาลิขิตภัณฑ์พื้นถิ่น สินค้าเกษตรปลอดภัย เกษตรมูลค่าสูงสู่มาตรฐานสากล
๙. ส่งเสริมภาคเกษตรสู่เศรษฐกิจชีวภาพ การเลี้ยงสัตว์การประมงเกษตรอุตสาหกรรม และการแปรรูปสร้างมูลค่าเพิ่ม ด้วยเทคโนโลยี นวัตกรรมมุ่งสู่ครัวโลก
๑๐. บริหารจัดการน้ำให้เพียงพอเพื่อรองรับการพัฒนา
๑๑. สร้างระบบนิเวศให้อยู่ในภาวะสมดุลและยั่งยืน
๑๒. สร้างพัฒนาเมืองที่มีสิ่งแวดล้อมทางกายภาพและที่อยู่อาศัยที่สะอาดและปลอดภัย
๑๓. เมืองแห่งเกษตร สุขภาพ พลังงาน วัฒนธรรมและการท่องเที่ยวเชิงนิเวศน์ที่มีคุณภาพ
๑๔. ขยายพื้นที่อุตสาหกรรมที่ไม่เกิดผลกระทบต่อชุมชน และสิ่งแวดล้อม
๑๕. สนับสนุนการใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัย เพื่อลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและชุมชน
๑๖. พัฒนาคุณภาพชีวิตประชาชน ยกระดับให้ได้มาตรฐานและได้รับการส่งเสริมความจำเป็นพื้นฐานของชีวิต
๑๗. สร้างชุมชนเข้มแข็ง วิสาหกิจที่เข้มแข็ง บูรณาการ สร้างความร่วมมือระหว่าง ภาครัฐ ภาคเอกชน และประชาชน ให้ช่วยเหลือเกื้อกูลกันตามแนวทางการกระจายอำนาจ
๑๘. เพิ่มประสิทธิภาพและความโปร่งใสในการบริหารจัดการเมือง โดยภาคท้องถิ่น และประชาชน มีส่วนร่วมในการบริหารจัดการทางนโยบายและกระบวนการพัฒนาทุกขั้นตอน รวมทั้งการกระจายงบประมาณอย่างทั่วถึง

๑๙. สร้างเอกภาพของเมืองและชุมชน ด้วยการส่งเสริมโอกาสที่เท่าเทียม ความสามารถในการแข่งขัน ด้านสังคม เศรษฐกิจ และแก้ปัญหาความยากจนให้กับผู้มีรายได้น้อย

๒๐. ส่งเสริมการเรียนรู้เสริมศักยภาพ สร้างรายได้ แบบกระจายทุกพื้นที่

๒.๑๒.๒ ยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดหนองคาย ระยะ ๕ ปี (๒๕๖๖-๒๕๗๐)

วิสัยทัศน์ของจังหวัด หรือเป้าหมายการพัฒนาจังหวัดหนองคาย

“เมืองน่าอยู่ มุ่งสู่เกษตรอินทรีย์ ท่องเที่ยววิถีลุ่มน้ำโขง เชื่อมโยงการค้าชายแดน”

ความหมายของเป้าหมายการพัฒนาจังหวัดหนองคาย

จังหวัดหนองคายในอีก ๕ ปี ข้างหน้าจะก้าวสู่การเป็นหนองคาย เมืองน่าอยู่อย่างยั่งยืน มุ่งสู่เกษตรอินทรีย์ ท่องเที่ยววิถีลุ่มน้ำโขง เชื่อมโยงการค้าชายแดน ด้วยแนวคิดในการขับเคลื่อนการพัฒนา ดังนี้

๑. เมืองน่าอยู่

หนองคายมีการพัฒนาเมือง ควบคู่ไปกับการจัดการสิ่งแวดล้อมที่ดี เพื่อให้เป็นเมืองน่าอยู่สำหรับคนทุกกลุ่มในสังคม

๒. มุ่งสู่เมืองเกษตรอินทรีย์ ตามหลักการพัฒนาเศรษฐกิจแบบองค์รวม (BCG Model)

๑.๑ เศรษฐกิจชีวภาพ (Bioeconomy) ทรัพยากรชีวภาพเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม ผลิตภัณฑ์มูลค่าสูง

๑.๒ เศรษฐกิจหมุนเวียน (Circular Economy) คำนึงถึงการนำวัสดุต่างๆ กลับมาใช้ประโยชน์ให้มากที่สุด

๑.๓ เศรษฐกิจสีเขียว (Green Economy) จะต้องพัฒนาควบคู่ไปกับการพัฒนาสังคมและการรักษาสิ่งแวดล้อม

๓. ท่องเที่ยววิถีลุ่มน้ำโขง

ดึงเอาศักยภาพของพื้นที่ ในด้านทรัพยากรและต้นทุน ๓ ธรรมชาติ (๑) ธรรมชาติ (๒) วัฒนธรรม และ (๓) ธรรมชาติ นำมาใช้เป็นแรงดึงดูดกลุ่มนักท่องเที่ยวทั้งภายในและต่างประเทศเข้ามาในพื้นที่ รวมถึงการให้บริการด้านการท่องเที่ยวเชื่อมโยงไปยังประเทศอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขง (ไทย - สปป.ลาว - เวียดนาม และจีน)

๔. เป็นประตูในการเชื่อมโยงการค้าชายแดน ของภูมิภาคอาเซียน – อินโดจีน และจีนตอนใต้

เป็นพื้นที่เชื่อมต่อทั้งในมิติเศรษฐกิจและการค้าชายแดน การขนส่ง และโลจิสติกส์ รวมทั้งเชื่อมโยงความสัมพันธ์ ด้านการค้า การลงทุน การท่องเที่ยว และมิตรภาพระหว่างประเทศ ใช้เป็นโอกาสจากการเป็นจุดเชื่อมต่อของภูมิภาคยกระดับจากเมืองผ่านสู่เมืองพัก อันนำมาซึ่งความมั่นคง ความมั่งคั่ง และยั่งยืนในชีวิตให้กับประชาชนในพื้นที่

ประเด็นยุทธศาสตร์พัฒนาจังหวัดหนองคาย

๑. ประเด็นการพัฒนาที่ ๑ การยกระดับมาตรฐานการผลิตสินค้าเกษตรและสร้างมูลค่าเพิ่ม

(๑) แนวทางการพัฒนา (กลยุทธ์)

(๑.๑) พัฒนาแหล่งน้ำและระบบบริหารจัดการน้ำเพื่อการเกษตร

(๑.๒) ส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตร และสนับสนุนการตรวจรับรองมาตรฐานการผลิต

(๑.๓) พัฒนาและส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรมูลค่าสูงตาม BCG Model ด้วยนวัตกรรม

และเทคโนโลยีทางการเกษตร

(๑.๔) พัฒนาเกษตรกรและสถาบันเกษตรกรให้มีความเข้มแข็งอย่างยั่งยืน

(๒) ตัวชี้วัดความสำเร็จ

(๒.๑) พื้นที่เกษตรกรรมได้รับการพัฒนาระบบบริหารจัดการน้ำ พื้นที่รับประโยชน์เพิ่มขึ้น ไม่น้อยกว่า ๑,๐๐๐ ไร่ต่อปี

(๒.๒) พื้นที่มาตรฐานเกษตรปลอดภัยและปรับเปลี่ยนสู่เกษตรอินทรีย์ เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ ๕ ต่อปี
 (๒.๓) มูลค่าสินค้าเกษตรปลอดภัยและเกษตรอินทรีย์ เฉลี่ยเพิ่มขึ้น ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๔ ต่อปี
 (๒.๔) จำนวน Smart Farmer และ Young Smart Farmer เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่า ๑๐๐ คนต่อปี
 และสถาบันเกษตรกรได้รับการพัฒนาศักยภาพเพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่า ๕ แห่งต่อปี

(๓) แผนงาน และโครงการที่สำคัญ/ตัวชี้วัดรายโครงการ

๑. แผนงาน: พัฒนาแหล่งน้ำและระบบบริหารจัดการน้ำเพื่อการเกษตร

(๑) โครงการพัฒนาแหล่งน้ำและระบบชลประทานเพื่อการเกษตร
 (๒) ตัวชี้วัดโครงการ พื้นที่เกษตรกรรมได้รับการพัฒนาระบบบริหารจัดการน้ำ พื้นที่รับประโยชน์เพิ่มขึ้น ไม่น้อยกว่า ๑,๐๐๐ ไร่ต่อปี

๒. แผนงาน: ส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตร และสนับสนุนการตรวจรับรองมาตรฐานการผลิต

(๑) โครงการส่งเสริมการผลิตและนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่อเพิ่มศักยภาพสินค้าเกษตรและเศรษฐกิจชุมชน
 (๒) ตัวชี้วัดโครงการ พื้นที่มาตรฐานเกษตรปลอดภัยและปรับเปลี่ยนสู่เกษตรอินทรีย์ เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ ๕ ต่อปี

๓. แผนงาน : พัฒนาและส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรมูลค่าสูงตาม BCG Model ด้วยนวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการเกษตร

(๑) โครงการส่งเสริมการผลิตและนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่อเพิ่มศักยภาพสินค้าเกษตรและเศรษฐกิจชุมชน
 (๒) ตัวชี้วัดโครงการ มูลค่าสินค้าเกษตรปลอดภัยและเกษตรอินทรีย์ เฉลี่ยเพิ่มขึ้น ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๔ ต่อปี

๔. แผนงาน : พัฒนาเกษตรกรและสถาบันเกษตรกรให้มีความเข้มแข็งอย่างยั่งยืน

(๑) โครงการยกระดับขีดความสามารถของเกษตรกรและสถาบันเกษตรกรสู่การเป็นผู้ประกอบการธุรกิจเกษตรที่มีคุณภาพ
 (๒) ตัวชี้วัดโครงการ จำนวน Smart Farmer และ Young Smart Farmer เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่า ๑๐๐ คนต่อปี และสถาบันเกษตรกรได้รับการพัฒนาศักยภาพเพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่า ๕ แห่งต่อปี

๒. ประเด็นการพัฒนาที่ ๒ พัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันทางการค้า การลงทุน การค้าชายแดน การท่องเที่ยว และการบริการ

(๑) แนวทางการพัฒนา (กลยุทธ์)

(๑.๑) พัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐาน สาธารณูปโภค และโลจิสติกส์เชื่อมโยงพื้นที่การค้า การลงทุน และการท่องเที่ยว
 (๑.๒) ส่งเสริมการท่องเที่ยวทางธรรมชาติ วัฒนธรรม ประเพณี และทางธรรมชาติ บนแนวทางการท่องเที่ยววิถีใหม่ (New Normal) อย่างยั่งยืน
 (๑.๓) ยกระดับมาตรฐานการผลิตสินค้าและบริการสู่มาตรฐานสากล
 (๑.๔) ส่งเสริมและพัฒนาความร่วมมือทางการค้า การลงทุน และการท่องเที่ยวเชื่อมโยงภายในประเทศและระหว่างประเทศ

(๒) ตัวชี้วัดความสำเร็จ

- (๒.๑) รายได้จากการท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นร้อยละ ๕
- (๒.๒) มูลค่าการค้าชายแดนเพิ่มขึ้นร้อยละ ๒๐
- (๒.๓) รายได้จากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ชุมชน (OTOP) เพิ่มขึ้นร้อยละ ๑๐ ต่อปี

(๓) แผนงาน และโครงการที่สำคัญ/ตัวชี้วัดรายโครงการ

(๓.๑) แผนงาน : การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและโครงข่ายคมนาคมเพื่อรองรับการค้าการลงทุน และการท่องเที่ยว

๑) โครงการพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานการคมนาคมขนส่ง และการท่องเที่ยว

(๓.๒) แผนงาน : การส่งเสริมการท่องเที่ยวทางธรรมชาติ วัฒนธรรม ประเพณี และทางธรรมชาติบนแนวทางการท่องเที่ยววิถีใหม่ (New Normal) อย่างยั่งยืน

๑) โครงการหนองคายเมืองแห่งการท่องเที่ยว (The city of tourism)

(๓.๓) แผนงาน : ยกกระดับมาตรฐานการผลิตสินค้าและบริการสู่มาตรฐานสากล

๑) โครงการพัฒนาและยกระดับผลิตภัณฑ์สินค้าและบริการของจังหวัดหนองคาย

(๓.๔) แผนงาน : ส่งเสริมและพัฒนาความร่วมมือทางการค้า การลงทุน การท่องเที่ยวและการบริการ

๑) โครงการส่งเสริมการค้า การลงทุน การท่องเที่ยวและการบริการ

(๓.๕) แผนงาน : ส่งเสริมเศรษฐกิจดิจิทัลจังหวัดหนองคาย

๑) โครงการ Nongkhai Starup city

๓. ประเด็นการพัฒนาที่ ๓ การเสริมสร้างความมั่นคงของคน สังคม และสิ่งแวดล้อม

(๑) แนวทางการพัฒนา (กลยุทธ์)

(๑.๑) เพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการพื้นที่ชายแดนเพื่อป้องกันและเฝ้าระวังปัญหาอาชญากรรมข้ามชาติ ยาเสพติดและภัยคุกคามทุกรูปแบบ

(๑.๒) การเสริมสร้างความสัมพันธ์อันดีกับประเทศเพื่อนบ้าน

(๑.๓) พัฒนาระบบการบริการสุขภาพเพื่อรับมือต่อโรคอุบัติใหม่และโรคอุบัติซ้ำอย่างมีประสิทธิภาพเป็นไปตามมาตรฐานสากล

(๑.๔) พัฒนาและยกระดับคุณภาพชีวิตทุกช่วงวัยด้านการศึกษา แรงงาน สาธารณสุข และสังคม เพื่อลดปัญหาความยากจน ด้อยโอกาส และความเหลื่อมล้ำทางสังคม

(๑.๕) การอนุรักษ์ และฟื้นฟูทรัพยากรทางธรรมชาติรวมทั้งการบริหารจัดการป่าไม้อย่างยั่งยืน

(๑.๖) การขับเคลื่อนและขยายผลโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

(๒) ตัวชี้วัดความสำเร็จ

(๒.๑) คดีอาชญากรรมและคดียาเสพติดลดลงคิดเป็นร้อยละ ๒๕

(๒.๒) การแจ้งความคดีชีวิต ร่างกาย เพศ และคดีประทุษร้ายต่อทรัพย์.(ต่อประชากรแสนคน)

(๒.๓) สถานพยาบาลได้รับการรับรองมาตรฐาน HA เพิ่มขึ้น ร้อยละ ๘ ต่อปี

(๒.๔) ร้อยละของปริมาณขยะมูลฝอยชุมชนได้รับการกำจัดอย่างถูกต้อง

(๒.๕) ร้อยละครัวเรือนเป้าหมายที่ประสบปัญหาความเดือดร้อนตามมาตรฐานข้อมูล IPMAP ได้รับการช่วยเหลืออย่างเหมาะสมและเป็นระบบ

(๒.๖) อัตราการคลอดมีชีพในหญิงอายุ ๑๕ – ๑๙ ปี ต่อประชากรหญิง อายุ ๑๕ – ๑๙ ปี พันคน

(๒.๗) คะแนนเฉลี่ยการทดสอบ O-Net ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

(๓) แผนงาน และโครงการที่สำคัญ/ตัวชี้วัดรายโครงการ

(๓.๑) แผนงาน : เพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการพื้นที่ชายแดนในการป้องกันและปราบปรามภัยคุกคามด้านความมั่นคง

๑) โครงการเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการพื้นที่ชายแดน เพื่อป้องกันและปราบปรามภัยคุกคามด้านความมั่นคง

(๓.๒) แผนงาน : การเสริมสร้างความสัมพันธ์อันดีกับประเทศเพื่อนบ้าน

๑) โครงการเสริมสร้างความสัมพันธ์อันดีกับประเทศเพื่อนบ้าน

(๓.๓) แผนงาน : การพัฒนาและยกระดับคุณภาพชีวิตทุกช่วงวัยด้านการศึกษา แรงงาน สาธารณสุข และสังคม เพื่อลดปัญหาความยากจนด้วยโอกาส และความเหลื่อมล้ำทางสังคม

๑) โครงการพัฒนาและยกระดับคุณภาพชีวิตคนทุกช่วงวัย

(๓.๔) แผนงาน : พัฒนาระบบบริหารจัดการน้ำ การจัดการขยะ/น้ำเสีย และทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างเป็นระบบและยั่งยืน

๑) โครงการพัฒนาระบบบริหารจัดการขยะมูลฝอย/น้ำเสีย

๒) โครงการส่งเสริมและพัฒนาพลังงานทดแทน

๔. ประเด็นการพัฒนาที่ ๔ การพัฒนาระบบบริหารจัดการภาครัฐ

(๑) แนวทางการพัฒนา (กลยุทธ์)

(๑.๑) การพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม

(๑.๒) การพัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพบุคลากรภาครัฐ

(๒) ตัวชี้วัดความสำเร็จ

(๒.๑) ความสามารถในการเบิกจ่ายงบประมาณของจังหวัด (%)

(๒.๒) จำนวนนวัตกรรมการบริหารจัดการภาครัฐที่ได้รับการพัฒนา

(๒.๓) ร้อยละของจำนวนเรื่องร้องเรียน/ร้องทุกข์ที่ได้รับการแก้ไข

(๓) แผนงาน และโครงการที่สำคัญ/ตัวชี้วัดรายโครงการ

(๓.๑) แผนงาน : พัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม

๑) โครงการพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม

(๓.๒) แผนงาน : พัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพบุคลากรภาครัฐ

๑) โครงการพัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพบุคลากรภาครัฐ

